EKİM

*Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!*

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 211, Aralık '99

# Emperyalist stratejilerin kıskacındaki Türkiye

**Emperyalizm özgürlük değil egemenlik getirir**

Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne adaylığının onaylanması işbirlikçi düzen cephesinde büyük bir sevinçle karşılandı. Medya olayı kitlelere bir bayram havası içerisinde sundu. Avrupa ile bütünleşmenin Türkiye'ye "refah" ve "demokrasi" getireceği, Türkiye'nin "çağdaş uygarlık yürüyüşü"nde artık yeni bir aşamaya girdiği üzerine, asıl olarak emekçileri aldatmayı, sersemletmeyi, bu türden temelsiz hayallerle oyalamayı amaçlayan bayağı bir propaganda günlerdir sürdürülmektedir.

Benzer bir propaganda dört yıl önce Türkiye'nin Gümrük Birliği'ne girişi vesilesiyle de yapılmıştı. Aradan geçen dört yıl içerisinde işçi sınıfı ve emekçiler iktisadi, sosyal ve siyasal haklar alanındaki yeni kayıplara uğradılar. Ağırlaşan siyasal ve sosyal yaşam koşulları, emperyalizme daha sıkı kölelik bağlarıyla bağlanmanın emekçiler için gerçekte ne anlama geldiğini böylece somut olarak da göstermiş oldu. Bugün ülke kaynaklarının talanı ile sosyal yıkım saldırıları kesintisiz olarak sürmekte ve buna her türlü hak arama mücadelesinin dizginsiz bir baskı ve terörle engellenip bastırılması eşlik etmektedir. Başka türlü de olamazdı. Bilim açıkça tespit etmiş ve tarih her zaman, her yerde, her adımda doğrulamıştır ki; emperyalizme bağımlılık ülke ve halklar için özgürlük ve refah değil, kölece egemenlik ve katmerli sömürü demektir.

AB, gerici ve emperyalist bir oluşumdur. Bu oluşum, Avrupa tekellerinin; dünya ölçüsünde kızışan emperyalist rekabette, güç ve imkanlarını birleştirerek, güçlü bir emperyalist odak olma arzularının ve planlarının somut bir ifadesidir. Bu tür bir gerici emperyalist birlik, çağdaşlığı ya da uygarlığı değil, tastamam kapitalist barbarlığın Avrupa odağını temsil etmektedir. İşçi sınıfı ve halkların refahını, barış ve özgürlüğü değil, tam tersine, tekellerin sınırsız sömürü ve egemenlik arzularını, emperyalist-yayılmacı planlarını, saldırı ve savaş tehditini temsil etmektedir. İşçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesi karşısında ve emperyalist rekabet koşullarında, Avrupa tekellerinin çıkarlarını güvence altına almaya çalışmaktadır.

Tekellerin Avrupası demek olan AB'nin, geçtik Türkiye gibi sistemin bağımlı ülke halklarını, gelişmiş Avrupa ülkelerinin işçileri ve emekçileri için bile anlamı bugün budur. Tekellerin emperyalist Avrupası'nın dünya ölçüsünde kızışan emperyalist rekabet ve nüfuz mücadelelerinde konumunu güçlendirmek çabasının, Avrupa işçi sınıfı ve emekçilerine faturası, daha çok işsizlik, süreklileşen hayat pahalılığı, sosyal hakların gaspı, Avrupalı olmayan halklara karşı ırkçılık ve polis devletinin güçlendirilmesi olmaktadır. Bunu hergün yaşayarak gören bu ülkelerin işçi ve emekçileri içerisinde, "Tekellerin Avrupasına hayır!" eksenli bir muhalefet ve mücadelenin günden güne büyümesi de bundan dolayıdır.

### Masal ve gerçek

Bu kısa değinmeler, gerici emperyalist bir oluşum olan Avrupa Birliği'ne atfedilen "çağdaş uygarlık", "demokrasi" ve "refah" masallarına işaret etmek içindi. Fakat asıl masal, Türkiye'nin artık "Avrupalı" olduğu, böylece önünde "yeni ufuklar" açıldığı, toplum olarak demokrasiye ve refaha kavuşacağımız yeni bir dönemin başladığı üzerinedir. Kendi halklarının zorlu mücadelelerle elde edilmiş kazanımlarını budayan bir emperyalist oluşumun, emperyalizme kölece bağımlılık içinde bulunan bir ülkenin halkına neler getirebileceğini kestirmek zor değildir. Bunun üzerinde öyle uzun boylu durmak gerekli de değildir.

Karmaşık diplomatik hesaplar, pazarlıklar ve entrikaların ürünü olan Helsinki kararı, Türkiye'ye AB yolunu açmamış, yalnızca emperyalist AB'ye Türkiye'yi daha sıkı denetleme, kendi çıkarları ve hesapları doğrultusunda daha etkili bir biçimde yönlendirme olanağı sağlamıştır. Kuşkusuz AB ile ABD arasındaki emperyalist çelişkiler ve rekabetin karmaşık ilişkileri düzleminde. Türkiye'nin AB'ye adaylığına ilişkin kararın gerçek politik anlamına ve sonuçlarına da asıl buradan giderek bakmak gerekir.

Bu karar, ABD emperyalizmi ile Almanya'nın başını çektiği AB emperyalizmi arasında açık ve örtülü biçimler içerisinde süren rekabetin kendine özgü bir ürünü olmuştur. Büyük emperyalist odaklar arasındaki mücadelenin ve hesapların ürünü bir karar ise, doğaldır ki, Türkiye halkına yalnızca daha ağır bağımlılık ve kölelik koşulları getirmekle kalmaz, Türkiye'yi emperyalist stratejilerin hizmetinde dış maceralara da daha kolay bir biçimde sürükler.

### ABD-AB ilişkileri kıskacında Türkiye

Helsinki kararının gerçek politik mahiyetini ve sonuçlarını yerli yerine oturtmak için, bakılması gereken üç temel önemde ilişki alanı vardır. Bunlardan ilki, ABD ile AB ilişkileri; ikincisi, Türkiye'nin ABD ve AB ile bugüne kadarki ilişkileri; üçüncüsü ise, özellikle Avrasya üzerinde gitgide kızışan emperyalist rekabet içerisinde, ABD'nin Türkiye'ye biçtiği ve uygulamasına şimdiden geçtiği rol ile AB'nin bu alandaki beklentileri ve hesaplarıdır.

İlkinden başlayalım. '89 yıkılışını izleyen süreç, dünya ölçüsünde emperyalist güç odaklaşmalarının gitgide daha belirgin hale gelmesine ve batılı emperyalist güçler arasında o güne kadar daha çok iktisadi ve ticari alanda sürmekte olan rekabetin giderek politik biçimler kazanmasına, dünya ölçüsünde emperyalist hegemonya ve nüfuz mücadelelerine dönüşmesine sahne oldu. Avrupa Birliği bu emperyalist hegemonya mücadelesinde başa güreşen odaklardan biridir. Bunun bir gereği ve önkoşulu olarak, bugün hegemonyayı ve dolayısıyla liderliği hala elinde tutan ABD'den bağımsızlaşmaya, onun dünden kalan vesayetini çeşitli alanlarda adım adım kırmaya çabalamaktadır.

NATO'nun 50. kuruluş yıldönümü zirvesinde gündeme getirilen, son Helsinki Zirvesi'nde daha somut adımlara konu edilen Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği (AGSK) de bunun bir boyutu ve ifadesidir. Ve AB bununla, yalnızca ABD'nin askeri vesayetinden kurtulmayı hedeflemekle kalmamakta (ki bu onun kısa dönemli hedefidir), yanısıra ve asıl olarak, kendi egemenlik alanındaki halkalara karşı olduğu kadar, dünya egemenliği mücadelesinde ABD'ye ve öteki emperyalist odaklara karşı da kendi saldırı, müdahale ve savaş gücü oluşturmanın başlangıç adımlarını atmaktadır.

Tersinden ise ABD, Avrupa üzerindeki denetimini korumak için yoğun bir çaba harcamaktadır. Özellikle muazzam askeri gücünden gelen avantajları ile NATO içerisindeki hakimiyetini bu doğrultuda kullanmaktadır. Son on yılda birçok örneği görüldüğü gibi, Avrupalı emperyalistleri oldu bittilerle yüzyüze bırakmakta, kendi politika ve tercihlerine yedeklemeye çalışmakta, halen birçok durumda bunda başarılı da olmaktadır.

İkincisine, Türkiye'nin ABD ve AB ile ilişkilerine gelince. Bilindiği gibi Türkiye, '89 yıkılışına kadar birleşik bir blok oluşturan batılı emperyalistlerin Ortadoğu'daki ileri karakolu durumundaydı.

Bu konumuyla, NATO'da birleşmiş ABD ve Avrupalı emperyalistlerin ortak çıkarlarına sadakatle hizmet etmekteydi. Bununla birlikte ikinci emperyalist savaştan beri Türkiye asıl olarak ABD'ye bağımlı bir ülkeydi. Siyasi, askeri ve diplomatik alanlarda dizginler tam olarak ABD'nin elindeydi. Yanısıra, İMF ve Dünya Bankası yoluyla, mali ve iktisadi bakımdan da ABD'nin tam denetiminde olan Türkiye, öte yandan Avrupalı emperyalistlerle de güçlü iktisadi bağlara ve yoğun ticari ilişkilere sahipti. Bu çerçevede Türkiye, üye olduğu bazı kurumlar ve imzaladığı antlaşmalar yoluyla, Avrupa'nın da siyasi ve diplomatik etki ve denetimi altındaydı.

Bugün de durum esasında budur ve bu durum AB ve ABD ile ilişkilerinde Türkiye'nin kendine özgü konumunu işaretlemektedir. '89 yıkılışından sonra, ABD'nin Türkiye üzerindeki egemenliği ve denetimi Avrupalı emperyalistlere göre çok daha güçlenmiş ve pekişmiştir. Körfez savaşındaki uşakça angajmanların yanısıra, özellikle Kürt halkının özgürlük mücadelesinin bastırılmasında Türk burjuvazisine verdiği kayıtsız şartsız destek, ABD payına bunu kolaylaştıran bir rol oynamıştır. Son olarak ABD, İsrail ve Türkiye'nin birlikte oluşturduğu saldırgan stratejik ittifak, ABD'nin Türkiye üzerindeki denetimini yeni bir düzeye çıkarmıştır. Tüm bunlar ABD'nin Türkiye üzerindeki hegemonyasının AB aleyhine pekişmesinin ifadesi olmuştur.

ABD'nin Türkiye'yle son on yıl içerisinde geliştirdiği ve kuşkusuz AB etkisinin sınırlanması anlamına gelen bu yeni ilişkiler, bizi üçüncü temel alana getirmektedir. Bu, ABD'nin kendi stratejik emperyalist hesapları çerçevesinde Türkiye'ye biçtiği yeni roldür. Bu rolün anlamı ve mahiyeti daha şimdiden bir dizi olay ve uygulamayla açığa çıkmış bulunmaktadır. ABD emperyalizmi Türkiye'yi Ortadoğu'da, Balkanlar'da ve Kafkasya ile iç Asya'da kendi hegemonya mücadelesinin aktif bir aracı olarak kullanmak istemektedir.

Türk burjuvazisi ise buna fazlasıyla heveslidir, neredeyse tüm geleceğini buna ipotek etmiş bulunmaktadır. Bu sayede, ABD'nin hizmetinde ve himayesinde, bir bölgesel güç olmayı hesaplamaktadır. Buna olan hevesini ve bu çerçevede ABD çıkarlarına ve hesaplarına sadakatini Körfez savaşından beri sayısız olayla kanıtlamıştır. Körfez savaşında aktif şekilde ABD'nin yanında yer alınmış ve bugüne kadar Türkiye toprakları, ABD'ye, Irak'a karşı bir serbest saldırı üssü olarak kullandırılmıştır. Somali'ye asker gönderilmiş, ABD hizmetinde Bosna'ya müdahale edilmiş, Yugoslavya'ya karşı emperyalist NATO müdahalesi içinde aktif olarak yer alınmıştır. Ve nihayet ABD ve İsrail'le Ortadoğu halklarına karşı saldırgan bir stratejik ittifak oluşturulmuştur. Bu arada Kafkasya'da ve Orta Asya'da ABD'nin stratejik hedeflerine hizmet edilmiş, bu doğrultudaki açık çabaların yansıra çeşitli komplo ve entrikalar içinde de yer alınmıştır.

Yine de tüm bunlar, ABD ile yeni ilişkilerin ve ABD stratejisi içerisindeki yeni rolün sadece bir ön hazırlığı mahiyetinde girişimlerdir. Asıl hesap ve hazırlık bundan sonrasına ilişkindir. Bundan sonrasının ne olacağına ise Clinton'un tantanalı Türkiye gezisi yeni açıklıklar getirmiştir. ABD Türkiye'yi kendi emperyalist dünya liderliğinin zorunlu koşulu olarak gördüğü Kafkasya ve İç Asya'da egemenlik kurmanın bir aracı, bir koçbaşı, bir müdahale gücü olarak görmekte ve buna hazırlamaktadır.

### "İlişkilerde en parlak dönem" ve yeni "stratejik ittifak"

Zengin petrol ve doğal gaz yataklarına sahip olan Kafkasya ve iç Asya, '89 yıkılışından sonra, tıpkı Ortadoğu gibi, emperyalist dünya egemenliğinin kilit alanlarından biri haline geldi. Özellikle Amerikalı emperyalist stratejistler bunu açıklıkla dile getirmekte, Brzezinski türünden ünlü akıl hocaları bu konularda kitaplar yazmakta; ABD dünya üzerindeki liderliğini korumak istiyorsa eğer, Kafkasya'ya ve Orta Asya'ya mutlak biçimde egemen olmayı başarabilmelidir demektedirler. Enerji kaynakları bakımından Ortadoğu kadar önem kazanan Kafkasya ve İç Asya'nın Ortadoğu'dan farkı, henüz tam olarak

paylaşılmamış ve denetime alınmamış olmasıdır. Bugün bu bölgede günden güne şiddetlenen, açık ve örtülü biçimler içerisinde süren yoğun bir emperyalist rekabet ve nüfuz mücadelesi vardır.

Son yıllarda ABD'nin dikkatleri, hesapları ve çabaları bu bölgeye yoğunlaşmıştır. ABD bu bölgede egemenlik kurmanın Rusya ve Çin'in etkisinin kırılıp zayıflamasına bağlı olduğunu bilmekte ve buna uygun davranmaktadır. NATO'yu doğuya doğru sürekli genişletmenin, Türki cumhuriyetlerdeki entrikaların, Kafkaslar'da sonu gelmeyen karışıklıkların, Çeçenistan'daki savaşın, Afganistan'daki iç karışıklıkların, Rusya'yı içinden zayıflatmaya ve denetim altına almaya yönelik ABD girişimlerinin, tüm bunların gerisinde hep Avrasya'nın denetim altına alınması hesabı ve çabası vardır. Brzezinski açıkça, ABD tek süper güç konumunu ve dünya üzerindeki liderliğini korumak istiyorsa Avrasya'ya mutlak biçimde egemen olmak zorundadır; Amerika'nın küresel hegemonyası *"doğrudan doğruya Avrasya kıtasındaki hakimiyetinin ne kadar süreyle ve nasıl bir etkiyle sürdürüleceğine bağlıdır"*, demektedir.

Türkiye ABD ilişkilerinin yeni yönelimine de buradan bakmak gerekir. ABD'nin Türkiye'nin önüne açtığı ve işbirlikçi Türk burjuvazisinin de büyük heveslerle sarıldığı "yeni ufuk" gerçekte işte budur. Türkiye, ABD'nin dünya liderliği için zorunlu bir koşul olarak gördüğü bir bölge üzerinde kurulacak hakimiyetin aracı ve müdahale gücü olarak görülmektedir. Clinton'un Türkiye gezisi ve AGİK zirvesinde hediye olarak sunulan Bakü-Ceyhan antlaşması, bu hesabın bir parçasıdır.

Clinton'un gezinin hemen öncesinde ABD'de yaptığı ve Türkiye'yi bol keseden onore ettiği bir konuşmasında dile getirdikleri için de aynı şey geçerlidir. Clinton açıkça, Türkiye'nin alacağı kararlar ve yapacağı tercihler, 21. yüzyılın şekillenmesinde belirleyici bir rol oynayacaktır, demişti. Dünya hakimiyetini korumak ve sürdürmek, bizzat emperyalist akıl hocalarının ifadesiyle Avrasya'dan geçtiğine; ve ABD emperyalizmi de, Avrasya hakimiyeti için gerek bölge halklarına, gerekse Rusya'ya karşı Türkiye'yi bölgesel bir jandarma ve aktif müdahale gücü olarak değerlendirdiğine ve hazırlamak istediğine göre, Clinton ancak bu kadar açık konuşabilirdi.

Türkiye gezisi esnasında Clinton Türkiye-ABD ilişkilerinin tarihinin en parlak döneminde olduğunu ilan etti ve Türkiye'yle "stratejik ittifak"tan sözetti. Böyle bir ittifak ikinci emperyalist savaştan beri gerçekte zaten varolduğuna göre, belli ki burada daha da yeni ve ileri bir ilişki tanımlanıyordu. Bu, dünya çapındaki emperyalist hegemonya mücadelesinin kaderini belirleyecek bir kritik çatışma bölgesinde ABD hesabına Türkiye'ye biçilen yeni rolden başka bir şey değildir. ABD başkanının Türkiye'ye yaptığı gezinin başarısının ve AGİK Zirvesi'nde Bakü-Ceyhan için kaldırılan kadehlerin tüm anlamı, Türkiye'yi yönetenlerin bu rolü üstlenmeye bir kez daha onay verdikleridir. Bölgesel yayılmacı bir güç olmak hevesindeki Türk burjuvazisi, Türkiye'yi tam anlamıyla ABD emperyalizminin savaş arabasına bağlamış bulunmaktadır.

Günlerdir tüm yeminli Amerikancı cephenin "Avrupalılaşma" üzerine kopardıkları yaygaralar, bir yerde bu temel gerçeği örtmeye de hizmet etmektedir.

### Dünün "Truva atı" bugün neden "üye adayı"?

Kafkasya ve Orta Asya üzerine süren paylaşım ve nüfuz mücadelelerinde AB, özellikle onun başını çeken Alman emperyalizmi de etkin bir biçimde yer almak çabasındadır. Bu konuda her ne kadar ABD'ye ters düşmemeye çabalıyor görünse de, temelde kendi hesapları vardır ve bunlar için çalışmaktadır. Türkiye'nin AB ve ABD ilişkileri içerisindeki özgün konumu ve son Helsinki kararı da işte bu rekabet çerçevesinde belirmektedir. Düne kadar Türkiye'yi, eski Alman başbakanı Helmuth Kohl'ün ifadesiyle, ABD'nin AB'ye sokulmak istenen "Truva atı" olarak gören AB, Türkiye'yi ölçülü sınırlar içinde iterek bir basınç uygulamaya ve böylece kendi

denetimine almaya çalışıyordu. Bunun umulan yararı sağlamadığını, tersine, Türkiye'nin Amerikan emperyalizmine tek yanlı bağımlılığını pekiştirdiğini gördüğü içindir ki, bugün farklı bir yol tutmakta, yakınlaşma ve okşama politikası izlemektedir. Almanya'daki hükümet değişikliği Alman burjuvazisinin bu manevrasını kolaylaştırmıştır. Helsinki Zirvesi'nde alınan son kararın bundan öte bir anlamı yoktur.

Türkiye, AB için, çözümsüz iktisadi, siyasi ve sosyal sorunlarla yüzyüze bir "problemli ülke"dir. Bu nedenle hiçbir biçimde böyle bir ülkeyi bünyesine alarak kendisine yük etmek istemez ve zaten istemiyor. Adaylığın onaylanması ona bu konuda herhangi bir yük yüklüyor değil. AB'ye, "hazırlan da gel" demek dışında bir yükümlülük getirmeyen bu karar, fakat öte yandan ona, üyeliğe hazırlamak adı altında Türkiye'yi denetleme, kendi çıkarları ve hasapları doğrultusunda etkileme ve yönlendirme olanağı sağlıyan bir araç işlevi görecektir.

Kuşkusuz bu kendi cephesinden AB emperyalizminin hesabı. Ne sonuçlar vereceğini ise zaman gösterecek. Zira tersinden de Türkiye'yi AB'ye sokmaya çalışırken, yıllardır bu doğrultudaki çabaları desteklerken, hatta hatta bu konuda AB'ye baskı yaparken, ABD'nin de kendi hesapları var. Türk burjuvazisi ve devleti üzerindeki denetimine ve egemenliğine haklı olarak çok güvenen ABD, Türkiye'yi AB'ye sokmayı başarırsa, böylece bu bünyede kendi hesabına önemli bir dayanak yaratabileceğine de inanmaktadır. Bu konuda rahat ve güvenlidir. Eski Alman başbakanının "Truva atı" değerlendirmesi boşuna değildir.

Nitekim son Helsinki kararının ardından en çok memnun olanlardan biri de, Türkiye'yi Avrasya'ya hazırlayan bu aynı ABD'nin kendisi olmuştur. ABD hükümeti Helsinki kararı karşısında duyduğu memnuniyeti resmen açıklamış, başkan Clinton bunu "ABD için sonsuz faydalar" sağlayacak bir karar olarak değerlendirmiş, ayrıca yarı resmi hükümet sözcüsü durumundaki ABD basın organları da kararı ABD hesabına övmüşlerdir.

### "Mucizeler serisi"nin yeni halkası: Kafkaslar ve iç Asya'da ABD'ye hizmet

Türkiye'deki tüm Amerikancı işbirlikçi uşak takımının, basındaki tüm Amerikan beslemesi kalemlerin, Helsinki kararını hararetle karşılayıp alkışlamalarını da bu çerçevede anlamak gerekir. Bunlardan birisi, Amerika'nın sesi bir günlük gazetenin başyazarı, önce Helsinki kararını da dahil ettiği son iki ayın "mucizeler" serisini sıralıyor: *"Türkiye'yi karanlık bir girdabın felaketli sonuçlarından kurtaran mucizeye şükürler olsun. Şu son bir kaç aya bakın. Önce Amerika'nın 'Büyük Türkiye'yi keşfetmesi, Başkan Clinton'un gelişi, AGİT, dün Avrupa Birliği ve yakın günlerde IMF ile imzalayacağımız anlaşma..."* Ruhunu emperyalizme satmışlara özgü bu kendinden geçişin hemen ardından ise, bu "mucizeler"i başaran hükümete şu telkinde bulunuluyor: *"Ama layık olması için daha yapacakları çok şey var. Orta Asya ve Kafkasların anahtarını elinde tutan Türkiye'nin bu gücünü halkın refah ve mutluluğu için değerlendirmesi, inanç, kararlılık ve cesaret gerektiriyor."* (Güngör Mengi, *Sabah*, 12 Aralık '99)

Başkan Clinton'un keşfettiği "Büyük Türkiye"yi, Helsinki "mucizesi"nin ardından, Orta Asya ve Kafkaslar'la ilgili olarak bekleyen ve "kararlılık ve cesaret gerektiren" yeni kararlar, ABD'nin bölgedeki saldırı ve savaş gücü olmanın gereklerine uygun tercihleri ve adımları anlatıyor. Burada dikkate değer olan, en Amerikancı yazarların bile AB'ye adaylık adımı ile ABD stratejisi çerçevesinde Kafkaslar ve Orta Asya'ya yönelik olarak üstlenilecek rolü bir arada savunmalarıdır. Bu son derece normaldir, zira ikisi de aynı Amerikancı politika eksenine oturmaktadır.

### Liberal ve milliyetçi burjuva hayallere karşı mücadele

Helsinki kararının soldaki yankılarına gelince. Olduğu ve kaldığı kadarıyla sözde "millici" eğilim taşıyan düzen solunun bu konudaki tutumunu, *Cumhuriyet* gazetesinde yer alan şu sözler dile getirmektedir: *"Türkiye Balkanlar'dan Orta Asya'ya kadar*

*uzanan bu bölgede, kilit bir konuma, olmazsa olmaz derecede stratejik bir öneme sahiptir. Türkiye bu konumunun ayırdında olmalıdır. Eğer Türkiye bu konumunu yetenekle ve ustalıkla kullanabilecek bir politika izleyebilirse, ulusal çıkarlarımız açısından hem bu olanaklardan yararlanmış olur, hem de bu bölgede bir barış ve istikrar unsuru olarak gücünü büyüterek sürdürür."* (Dr. Alev Coşkun, 11 Aralık '99)

Bu sözlerin özü ve özeti, Türkiye'yi çevreleyen kriz bölgelerinde kızışan zorlu emperyalist rekabet ortamında Türkiye'nin kendini akıllıca ve başarıyla pazarlayabilmesidir. Aynı şekilde bu sözler, Türkiye'de ulusal kaygılar peşinde bir burjuva katmanın artık bulunmadığının, burjuva katmanlar içerisinde en ileri "milli kaygı"nın kendini en iyi şekilde pazarlama arzusundan öteye gidemediğinin bir göstergesidir.

Artık Kürt burjuvazisinin sınıfsal çıkar ve tercihleri eksenine oturmuş, bu çıkar ve tercihlerin Türk burjuvazisinin çıkar ve tercihleriyle ortaklığına dayalı politik çözümler peşindeki yeni liberal Kürt hareketi ise, Helsinki kararını hararetle destekliyor. Bunun da ötesinde, bunun gerçekleşmesindeki özel rolü ve çabalarıyla övünebiliyor. Tüm bunların gerisinde, Türkiye'nin AB'ye angajmanlarının demokratikleşme ve dolayısıyla Kürt halkına ulusal özgürlük sağlayacağı hayali yatmaktadır. Kürt neo-liberallerinin düşünce çizgisi ve beklentileri bu konuda Türkiye'nin neo-liberalleriyle örtüşmektedir.

Sosyal reformist solda değişik tonları bulunan iki ana eğilim var. Bunlardan ÖDP tarafından temsil edileni, bazı mahsurlara işaret eden utangaç bir tutumla da olsa, AB'ya katılmanın Türkiye'deki demokratikleşme sürecini kolaylaştıracağı inancını taşıyor ve bu konuda kitlelere temelsiz hayaller pompalıyor. İP'in temsil ettiği kemalist milliyetçi akım ise, batılı emperyalist mihraklara karşı Asya'nın emperyalist ve gerici ülkelerinin ittifakına dayalı bir "Avrasya seçeneği"ni alternatif çözüm olarak savunuyor. Bu, daha güçlü ve etkin emperyalist gerici odakları farklı bir emperyalist odakla dengeleme ve böylece bugünün kapitalist Türkiye'si için buradan bir manevra alanı yaratma gerici stratejisini anlatıyor.

**Bağımsız sosyalist Türkiye!**

Komünistler, emperyalist dünya ile bütünleşmenin demokrasi getireceğine ilişkin liberal hayaller kadar bugünün koşullarına uyarlanmış "üç dünyacılık"ta ifadesini bulan gerici-milliyetçi yaklaşımlarla da şiddetle mücadele etmelidirler. Sol adına ileri sürülen bu gerici hayallerin ve politikaların içyüzünü kitleler önünde açığa çıkarmak için azami çaba harcamalıdırlar.

Komünistler, AB üzerine, onun demokrasi ve refah getireceğine dair dayanaksız hayallerin içyüzünü sergilemenin yanısıra, işbirlikçi burjuvazinin Türkiye emekçilerini emperyalizmin stratejileri doğrultusunda bölge halklarına karşı maceraya ve savaşa sürükleyen dış politikasına karşı da sistematik bir mücadele yürütürler. Bu politikaya karşı kitlelerin devrimci anti-emperyalist eylemini geliştirmeye çalışırlar.

Komünistler, AB'ye ilişkin olarak yaratılan hayallerin ve bu yoldaki girişimlerin karşısına "Tekellerin emperyalist Avrupası'na hayır!" anti-emperyalist şiarıyla ve işçi sınıfı enternasyonalizmiyle çıkarlar. Türk burjuvazisinin emperyalist stratejilere bağlanmış saldırgan ve yayılmacı dış politikasının karşısına, bölge halklarının en sıkı devrimci birliği ve dayanışması politikasıyla çıkarlar. Bu doğrultuda somut girişimler örgütlemeye ve ilişkiler geliştirmeye çalışırlar.

İşbirlikçi burjuvazinin tümüyle emperyalist merkezlere bağlanmış politikası, içerde işçi sınıfına ve emekçi kitlelere sosyal yıkım ve sistematik devlet terörü, dışarda ise bölge halklarına karşı saldırı ve savaş demektir. Komünistler emperyalizme kölece bağımlılığın ürünü bu gerici politikanın karşısına, "Bağımsız sosyalist Türkiye!" stratejik sloganıyla çıkmaktadırlar. Emekçilerin ve toplumun karşı karşıya bulunduğu temel sorunların çözümü, işbirlikçi burjuva sınıf iktidarının yıkılması ve emperyalizme her türlü bağımlılığa son vermekten geçmektedir. Bağımsız sosyalist Türkiye bunun ürünü olacaktır.

**EKİM**

# Emperyalist köleliğin yeni halkası

*Ekim/Sayı: 135/15 Aralık '95/Başyazı*

24 Aralık seçimlerinin kısa hazırlık dönemine bazı önemli siyasal gelişmeler eşlik etti. Bunlardan ilki, Türkiye'nin Gümrük Birliği üyeliğinin Avrupa Parlamentosu tarafından onaylanması oldu. Hemen ardından, aynı parlamento tarafından bu kez Türk devletini Kürt sorununda "siyasal çözüm"e davet eden bir başka karar alındı. Bunu ise, PKK'nın tek taraflı ateşkesi izledi.

İşbirlikçi düzen cephesi birinci gelişmeyi kitlelere bir bayram sevinci içerisinde sunarken, diğer iki gelişmeyi şimdilik belirgin bir sessizlikle karşıladı. Kürt sorununun toplum gündemindeki yakıcı ağırlığına rağmen, üstelik bir seçim atmosferi döneminde, bu sessizlik belirgin bir zayıflığın açık bir göstergesi sayılmalıdır. Öyle anlaşılıyor ki, düzen cephesi bu gelişmeler karşısında açık ve etkin bir politik tutum için seçim sonrasını beklemektedir. Şimdilik görülen, Avrupa Parlamentosu'nun ikinci kararının Gümrük Birliği üzerine koparılan yaygarayı gölgelediği, PKK'nın tek taraflı ateşkesinden ise seçimlerin selameti için örtülü bir yarar umulduğudur. Düzen cephesinin karar odakları, Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğma değişmez politikasını ne tür yeni manevralar eşliğinde sürdürebileceklerini görebilmek için seçimlerin ortaya çıkaracağı yeni tabloyu beklemektedirler.

***

Avrupa Parlamentosu'nun 13 Aralık'ta aldığı kararla birlikte Türkiye resmen Avrupa Gümrük Birliği üyesi oldu. Antlaşma 1 Ocak 1996'da yürürlüğe girecek. İşbirlikçi düzen cephesinin büyük bir başarı ve tarihi bir adım olarak nitelediği bu gelişme, gerçekte Türkiye'nin emperyalizme kölece bağımlılığının yeni bir büyük halkasından başka bir şey değildir.

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşuyla sonuçlanan Türk milli kurtuluş savaşı, emperyalist işgali sona erdirmek ve devlet bağımsızlığını elde etmekle sınırlı kaldı. Emperyalizme iktisadi ve mali bağımlılık, TC'ye belli bir siyasal inisiyatif alanı tanıyan yeni bir çerçeve içinde devam etti. Bununla birlikte TC, İkinci Dünya Savaşı'nın bitimine kadar, gerek emperyalist ülkelerle Sovyetler Birliği arasındaki çelişkilerden, gerekse o dönem bölünmüş ve bloklaşmış emperyalist dünyanın kendi içindeki çelişkilerden yararlanarak, uluslararası ilişkilerde belli bir manevra alanına sahip oldu.

İkinci emperyalist savaşın bitimiyle birlikte bu dönem de noktalandı. Savaş sonrasında, bir yandan Sovyetler Birliği önderliğinde güçlü bir sosyalist kamp oluşurken, öte yandan emperyalist dünya ABD jandarmalığında kendi geçici iç bütünlüğünü sağladı. TC geçmişteki manevra imkanlarını yitirerek her alanda ABD emperyalizminin tam denetimine girdi. Komprador ticari faaliyet, devletçilik uygulamaları ve savaş dönemi vurgunları içinde palazlanan Türk burjuvazisi de, aynı dönemde, ticaret acentacılığından emperyalist tekellerle ortak sanayi yatırımları aşamasına geçince, emperyalist kölelik ilişkileri de bu sayede daha sağlam bir iktisadi temele kavuştu. Türkiye NATO'ya üye oldu ve emperyalist dünyanın bir ileri karakolu rolünü üstlendi. Kuzeyde Sovyetler Birliği'ne ve güneyde Ortadoğu halklarına karşı. NATO üyeliğini Avrupa Konseyi'ne üyelik ve ABD hizmetindeki bölgesel saldırı örgütü CENTO'ya üyelik tamamladı. Türkiye'nin emperyalizme her alanda ve her düzeyde kölece bağımlılığı işbirlikçi Türk burjuvazisinin sefil çıkarları doğrultusunda perçinlendi.

1963 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu'na (AET, şimdiki adıyla Avrupa Birliği) katılma sürecini başlatan Ankara Antlaşması bu doğrultuda yeni bir adımdı. Bu

süreç otuz yıldan fazla sürdü ve Türkiye, 13 Aralık kararıyla birlikte, Avrupa Birliği'ne değil ama, Gümrük Birliği'ne nihayet katıldı. İşbirlikçi Türk burjuvazisinin sözcüleri ve onun medyadaki beslemeleri, Gümrük Birliği'ne girişi "32 yıllık" bir azmin ve mücadelenin "zaferi" olarak propaganda ediyorlar kitlelere.

Uşaklıkta ve Türkiye'yi emperyalist köleliğin yeni biçimleri içine sokmakta belli bir "azim" gösterildiği bir gerçektir. Fakat eğer sözü edilen "macera" bu kadar uzamak zorunda kalmışsa, bunun nedeni, '60'lı ve '70'li yıllardaki toplumsal-siyasal mücadelelerin engelleyici basıncı yanında, Türkiye kapitalizminin kendine özgü yapısıdır. Savaş sonrasında "ithal ikameci" bir kalkınma modeli izleyen Türk burjuvazisi, Gümrük duvarları ve dış ticaret kısıtlamalarıyla, Türkiye'nin değil, fakat kendisiyle ortaklık halinde Türkiye'ye yatırım yapan emperyalist tekellerin çıkarlarını koruyordu. "İthal ikamesi"yle üretilen kalitesiz mallar, gümrük duvarları ve öteki ticari sınırlamalar sayesinde, fahiş tekelci fiyatlarla iç pazarda tüketiliyordu.

Bu model '70'li yılların sonunda imkanlarını tüketince, bu kez "ihracata dayalı sanayileşme" adı altında ve İMF reçeteleri doğrultusunda, neo-liberal politikalara geçildi. Bu politikalar Türkiye'yi emperyalist ekonomik ve mali girişimlere daha açık hale getirdi. Türkiye emperyalist tekeller için alabildiğine kârlı bir pazar ve "ucuz bir işgücü cenneti" oldu. Son halkası özelleştirme adı altında KİT'lerin emperyalist tekellere peşkeş çekilmesi olan bu süreç, aynı zamanda, ekonomik cephede Türkiye'yi Gümrük Birliği'ne hazırlamış oldu.

12 Eylül'le ezilen devrimci halk hareketinin kendini henüz yeniden toparlayamamış olması ise, siyasal cephede işi kolaylaştıran temel etken durumundadır. '60'lı ve '70'li yıllarda halk hareketinin gücü ve anti-emperyalist bilinç ve duyarlılığın basıncıyla, demagojik olarak da olsa İMF'ye ve "Ortak Pazar"a kısmen muhalefet etmek zorunda kalan düzen solu, bu yeni dönemde düzen sağıyla aynı uşaklık çizgisinde birleşmiştir. Kısmi bir biçimsel muhalefet göstermek bir yana, bugünkü CHP atılan adımın mimarı olmakla bile övünebiliyor.

Bu uygun siyasal ortamı ise, düşünsel planda, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki gelişmelerin ardından yeni bir ivme kazandırılan globalizm ideolojisinin toplumda yaygınlaştırılması tamamlamaktadır. Bir yandan etnik ve dini farklılıklar körüklenerek halklar birbirlerine kırdırılırken, öte yandan Yeni Dünya Düzeni'nin bu globalizm eksenli ideolojik saldırısı ile, artık sınırların aşıldığı, bağımsızlık düşüncesinin çağdışı kaldığı, ekonomik temel üzerinde her alanda bir entegrasyon çağının başladığı propaganda ediliyor. Böylece uşaklığa ideolojik bir kılıf giydiriliyor, bağımlı ülkelerin işçileri ve emekçileri emperyalist dünyaya kölece bağımlılığın destekçileri haline getirilmeye çalışılıyor. Bu ideolojik propaganda saldırısı Türkiye'de de yıllardır sistematik bir biçimde sürdürülüyor. Bu sayededir ki, işbirlikçi düzen cephesi, yeni bir kölelik antlaşmasını ve adımını, halk yığınlarına neredeyse bayram olarak sunabilmekte, bu sayede gündemdeki seçimlerde kitle desteğini artırmayı umabilmektedir.

Gümrük Birliği'ne üyelik antlaşması, Türkiye'yi ekonomik cephede Avrupa sermayesine ve mallarına sınırsız biçimde açmaktadır. Buna karşılık, Türkiye Avrupa Birliği üyeliğine kabul edilmediği içindir ki, ekonomik ortaklığın tüm siyasal karar mekanizmaları dışında bırakılmaktadır. Sözkonusu olanın ortaklık değil de kölece bağımlılık olduğunu kendi başına bu bile göstermeye yeter. Ama böyle olmasaydı bile sonuç değişmezdi. Zira eşitsiz olan, dahası bu eşitsizliği tarihsel olarak egemenlik-bağımlılık ilişkileri içinde kurumlaştırmış bulunan ülke ekonomileri arasında eşit ilişkilere dayalı bir ortaklık eşyanın tabiatına aykırıdır. Böyle bir tarihsel ilişki içinde ise, eşit ekonomilerin ortak çıkarlarına dayalı entegrasyonu değil, fakat bağımlı ekonominin emperyalist ekonomiye yeni bir düzeyde entegrasyonu sözkonusu olabilir ancak.

Türkiye kapitalizmi tarihsel ve yapısal olarak zaten uluslararası mali sermayenin organik bir parçası ve uzantısıdır. İktisadi ve mali kölelik temeline dayanan bu ilişki Gümrük

Birliği adımı ile daha da ağırlaşmakla kalmıyor, yeni bir siyasal-hukuksal çerçeveye de kavuşuyor. Yeni ve asıl önemli olan da budur. Türk burjuvazisi, "kendi" ülkesi üzerindeki biçimsel egemenlik haklarından Gümrük Birliği hukuku çerçevesinde resmen de feragat ediyor. Kuşkusuz bu feragat bu asalak sınıfın çıkarlarına tümüyle uygundur. Neo-liberal politikalar sayesinde ekonomide sağladığı "yeniden yapılanma"nın bugünkü çerçevesi içinde, onun çıkarları bu tür bir entegrasyonu gerektiriyor. Tüm tekelci grupların bu adıma aynı ölçüde hazır olmadıkları biliniyor. Bugüne kadarki gecikmenin nedenlerinden biri de aslında budur. Fakat yapılan antlaşmada bu gözetilmiş, antlaşmaya konulan bazı özel maddeler sayesinde, bu kesimlerin çıkarları belli bir uyum süreci için koruma altına alınmıştır. Tekelci burjuvazi içinde Gümrük Birliği adımı üzerinde "tam mutabakat" böylece sağlanmıştır.

Ama her durumda olduğu gibi, Gümrük Birliği adımında da, tekelci burjuvazinin kazancı işçi sınıfı ve emekçilerin kaybı demektir. Tekelci burjuvazi kazanmış, ülke ve tüm çalışan sınıflar kaybetmiştir. Türkiye'nin boynuna yeni bir kölelik halkası eklenmiş, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin sırtına ise, daha da ağırlaşmış bir emperyalist köleliğin iktisadi, siyasi ve manevi yeni yükü binmiştir.

Gerçek mahiyeti bu olan bir antlaşma ve adımı, yığınlara refah ve demokrasi doğrultusunda bir büyük adım olarak sunan işbirlikçi cephenin bu sahtekarca propagandasını yığınlar içinde açığa çıkarmak günün önemli devrimci görevlerinden biridir. Gümrük Birliği Antlaşması'na karşı mücadele, Türkiye üzerindeki emperyalist egemenliğe karşı mücadelenin bir parçası, yeni bir halkasıdır. Komünistler bu mücadeleyi dar ve milliyetçi bir zemine düşmeden, emperyalizme karşı mücadeleyi emperyalist egemenliğin Türkiye'deki iktisadi-toplumsal dayanaklarına karşı mücadele içinde ele alan bir devrimci perspektifle yürüteceklerdir. Kapitalist egemenlik koşullarında bunun gerisinde kalan bir anti-emperyalist bağımsızlık mücadelesinin küçük-burjuva bir milliyetçi ütopya olduğu bilinciyle hareket edeceklerdir. Emperyalist bağımlılığın temeli tekelci burjuvazinin sınıf egemenliğidir ve tersinden tekelci burjuvazinin sınıf egemenliğinin temel dayanağı emperyalizme bağımlılıktır.

Türk burjuvazisinin Avrupa ile sınırsız bir entegrasyon hevesi ve politikasının gerisinde, kuşkusuz kendi sınıf egemenliğinin bu gerçek zemini konusundaki açık bilinci de temel bir rol oynamaktadır. Bir "zayıf halka" olan "kendi" egemenlik sahasını, siyasal-hukuksal açıdan daha ileri bir düzeyde emperyalist Avrupa'ya bağlarken, böylece daha sağlam bir "koruyucu şemsiye"ye kavuştuğu inancıyla hareket etmektedir. Ne var ki ülkeyi ekonomik talana ve ağır sömürüye daha pervasız bir biçimde açan bu yeni adımın "koruyucu şemsiye" olmak bir yana, tersinden dinamiklerin güç kazanmasına zemin oluşturacağını Türk burjuvazisi yaşayarak görecektir. Gümrük Birliği Türk burjuvazisini çalışan sınıflar karşısında rahatlatmayacak, tersine onu yeni problemlerle yüzyüze bırakacaktır.

Dikkate değer olan bir öteki nokta, tam da aynı "zayıf halka" bilinci nedeniyledir ki, emperyalist Avrupa Türkiye'yi Gümrük Birliği'ne kabul ederken Avrupa Birliği'ne kabul etmemektedir. Bu sorunlu ve hastalıklı bünyeyi siyasal planda özenle kendinden uzak tutmaktadır. Kaldı ki, Gümrük Birliği'nin sağlayacağı ekonomik avantajlardan en iyi biçimde yararlanmak için bu özellikle gereklidir. Zira bugünkü faşist polis-asker rejimi korunmadıkça, Türkiye'yi bir karlı pazar ve bir ucuz işgücü cenneti olarak değerlendirmek mümkün olamayacaktır. Yığınları aldatmaya yönelik sahtekarca propagandanın aksine, bu konuda Türk burjuvazisiyle Avrupalı emperyalistler arasında anlaşmazlık bir yana, gerçekte tam bir mutabakat vardır. Türk burjuvazisi de Avrupa Birliği'nin bugünkü siyasal-hukuksal normlarını uygulamaya kalkmanın bugünkü sorunlar ortamında mümkün olmadığını, bunun kendi egemenliğinin çatırdaması demek olacağını çok iyi bilmektedir. Bu açık görüş nedeniyledir ki, Avrupa Birliği'ni kendi çözümsüz iç sorunlarını "çözeceği" belirsiz bir geleceğin işi olarak görmektedir.

# Anti-militarizm, askerlik sorunu ve gençlik mücadelesi üzerine

Ümit Altıntaş

*"Silah kullanmasını öğrenmeye, silah sahibi olmaya çalışmayan bir ezilen sınıf, ancak köle muamelesi görmeye layıktır." (Lenin)*

Devrim bir yıkma ve yapma diyalektiğidir. Devrim bu iki faaliyetin bir arada başarılmasının ürünüdür. İnsanlık ilk kez Ekim Devrimi ile birlikte, bu iki faaliyetin "baldırı çıplaklar" olarak tanımlanan işçi ve emekçiler tarafından nasıl bütünselleştirilebildiğine tanık oldu. "Halklar hapishanesi" geri Çarlık Rusyası"ndan işçi sınıfının önderliğinde inşa edilen Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ne geçişte, devrimin diyalektik uygulanışının bu başarılı örneği, tüm ezilen ve sömürülenler için engin bir esin kaynağı olmaya devam ediyor. Önümüzdeki özgün sorun açısından da böyle. İşçi sınıfının önce Rus otokrasisini devirmesinde, sonra iktidarı burjuvazinin elinden koparıp almasında Bolşeviklerin, egemen sınıfların temel kurumlarına karşı izlediği taktik politika belirleyici bir öneme sahip oldu. Taktik esneklik ve yaratıcılık ile stratejik hedeflerde uzlaşmazlık; kitlelere önderlik ile kitle mücadelesinin deneyimlerinden öğrenme; Ekim Devrimi'nin başarısının temel taşlarını oluşturuyor.

Ekim Devrimi'nden bu yana genelde savaş, özelde ordu karşısında alınması gereken politik tutumda ayrışma gerekçeleri de halen güncelliğini korumaktadır. Her akım, savaşlar ve bu bağlamda burjuva kurumlar karşısında sınıfsal konumuna denk düşen bir politik açılıma sahiptir. Konumuz açısından, askerlik-ordu karşısında güncel politik tutum farklılığını ve bunun üzerinden komünistleri bekleyen görevleri tartışmak istiyoruz.

Öncelikle, zaman zaman genç yoldaşlarımızın da içine düştüğü sorunun anlaşılmasını güçleştiren dar sınırlara işaret etmek istiyoruz. Askerlik ve ordu karşısında politik yaklaşım sorunu basit bir biçimde "askere gitme-gitmeme" tutumuna indirgenemeyecek kadar kapsamlı bir sorundur. Yalnızca günümüzde değil, geçmişten beri bu sorun, komünistlerin önünde, emperyalist kapitalizmin militarist yapısına ve yürüttüğü savaşlara karşı işçi sınıfının iktidar hedefini gözeten politikalar belirleme ve proletaryanın görevlerini tanımlama sorunudur.

Bu yönüyle komünistler, muzaffer Ekim Devrimi'nin pratik deneyimlerinin ışığında ortaya çıkan ayrışmanın öneminin halen güncelliğini koruduğunu tespit ediyorlar.

### Burjuva hümanizmi ve anarşizmin pasifist savaş karşıtlığı

Burjuva hümanizmi ve anarşist eğilimlerinin anti-militarist söylemi, genel ve soyut bir "insanlık barışı" ve "kardeşlik" temasının çerçevesini aşamadı. Küçük-burjuva bireyciliğinin bu alandaki duyarlılığı en fazlasından, savaşın lanetlenmesini, ordu ve askerlik kurumlarına karşı bireysel tavır alınmasını üretebildi. Savaşın nedenlerine, onu ortaya çıkaran toplumsal-sınıfsal zemine dokunmayan bu yaklaşımın savaşın ve yıkımların sonuçları üzerinden vardığı yer, ilerici bir görünüm altındaki küçük-burjuva hayalciliğinin tuzla buz olmasından başka birşey olmadı.

Haklı ve haksız savaş ayrımından soyutlanmış bir genel savaş karşıtlığı üzerine oturan barışçı söylem, altındaki tarihsel uzlaşmacı konumunun açığa çıkmasını engelleyemedi. Dün nükleer silahlanmaya ve emperyalist işgallere karşı kitle gösterileri örgütleyen bu hümanist-anarşist eğilim, anti-militarist tutumunu bugün daha da gerilere, vicdanı red düzeyine kadar çekmiş bulunuyor. Aktif savaş karşıtlığından, savaşlara karşı aktif kitle gösterilerinden askerlik görevinin bireysel reddine gerileyen bu sözde ilericiliğin

emperyalist-kapitalizmin gerici gerçekçiliği karşısındaki dayanıksızlığı ve tutarsızlığı, onun tarihsel-siyasal konumuyla doğrudan bağlantılıdır. Mazlum ulusların maruz kaldığı emperyalist savaş, baskı ve tahakküme karşı muhalefetten bireyin askerlikten kurtarılmasına, nükleer savaş tehdidine karşı mücadeleden çevrenin ve doğanın korunmasına savrulan anarşist tutumun ilericiliği sonuçta, mevcut konjonktüre bağlılığın yolaçtığı tutarsızlıklardan kurtulamıyor.

Komünistler küçük-burjuva hümanizmi ve anarşizminin kapitalizmin sömürücü doğasının zorunlu olarak yarattığı tahribatlardan kopartarak sunduğu anti-militarist barış hayallerinin, ancak ve ancak, savaşları ve savaş araç/kurumlarını üreten sınıfsal sistemi ortadan kaldıracak olan işçi sınıfının iktidarı altında gerçekleştirebileceğini daha yüzyılın başında ilan ettiler. Sömürüyü ve sömürücü sınıfları ortadan kaldırmadan barış üzerine konuşmanın boş bir gevezelik olduğunu, yaşanan iki emperyalist dünya savaşından sonra cereyan eden güncel bölgesel savaşlar döne döne kanıtlıyor.

Sınıflı toplum gerçeğinin bu "zorunlu kötülük"ü karşısında koşulsuz bir barışı ve silahsızlanmayı savunmak, işçi ve emekçilerin, ezilen halkların özgürlük mücadelesini ve meşru savaşını da mahkum etmek anlamına gelir. Savaşı yalnızca dışsal/uluslararası bir olgu olarak algılayan pasifist/anarşist bireyci tutum, emperyalist savaşların ülke içindeki sınıf savaşlarıyla ayrılmaz olan bağını görmez, görse de dikkate almaz. Onun için savaş, ülkeler ve ordular arasında cephelerde yürütülen açık çatışmalardır. Böyle olunca, onu ortadan kaldıracak dinamiklerin doğru ve bilimsel analizinden uzak öznel çözümler önerilir. Askere gitmemeyi bir çözüm olarak sunmanın karşılığı ise, kapitalizmin yol açtığı savaşlara ve yıkımlara karşı pasif ve apolitik bir reddiyedir.

Oysa proletaryanın bu "zorunlu kötülük" karşısındaki tutumu temelden farklıdır: *"Proletarya ancak burjuvaziyi silahsızlandırdıktan sonradır ki, evrensel tarihsel görevine ihanet etmeksizin genel olarak bütün silahlarını hurdaya atabilecek ve bu işi mutlaka yapacaktır, ama ancak o zaman ve hiçbir biçimde daha önce değil."* (Lenin, *Gençlik Üzerine*)

Proletarya burjuvaziyi devirmek ve onun iktidarına son vermek için verdiği mücadelede bizzat onun denetiminde tuttuğu kurumları parçalamak zorundadır. Proletarya bu gücü bir anda mevcut toplumsal kurumların dışına çıkarak yapamayacağına göre, bu işi yapmaya güç yetirinceye kadar bu kurumlarda çalışmak, bu kurumları nasıl bozguna uğratacağını öğrenmek durumundadır. Proletaryanınki bir sınıf davası, bir iktidar mücadelesi olduğu için, asla bir küçük-burjuva anarşistinin bireyci, tarih ve toplum dışı tutumuyla aynı olamaz. Bunun içindir ki, küçük-burjuva için bir ütopya, bireysel bir tercih olan, proletarya için gerçekleştirilebilir toplumsal ve tarihsel bir mücadele hedefidir ve zorunludur.

### Apolitizmin kolaycılığı ve komünist gençliği bekleyen görevler

Komünistler ordu içinde çalışma konusunda devrimci-demokrasinin sözde solcu, gerçekte ise apolitik ve kendiliğindenci yaklaşımı ile arasındaki ayrımı belirginleşirmek, bu ayrışmanın pratik karşılığını üretmek görevi ile karşı karşıyadır. Bugün için öncelikli olan politik ayrımın netleşmesidir.

Milyonlarca işçi ve emekçi gencin burjuvazinin savaş arabasına koşulması karşısında sınırlı güçleri etkilemeye dönük "askere gitmeme" tutumuna indirgenmiş bir taktik politikaya saplanıp kalmak, bunu hiçbir zaman kitle çalışması içinde yürürlüğe koymamak, pratikte karşılaşılan bir güçsüzlükten çok bir politik yetersizliğin ürünüdür. Kendi içinde sol görünümlü bu politik yaklaşım, '80 öncesinin devrimci yükseliş döneminde perspektifsizlikten dolayı varolan imkanların görülmesi ve değerlendirilmesini engellemiştir. Devrimci yükseliş içinde politikleşen ve askere giden yığınlara bir politika önermek, bu doğrultuda ordu içinde kitle çalışması yürütmek yerine, varolan ilişkilerin dışarıdan sınırlı bir çerçeveden sürdürülmesi yoluna gidilmesi, ordu içinde çalışmanın belirsiz bir geleceğe ertelendiği ya da kağıt üstünde bırakıldığı kendiliğindenciliğin bir sonucudur ve tarihsel deneyimlerden oldukça uzaktır.

*"Bugün emperyalist burjuvazi, yetişkinler*

*ile birlikte gençliği de askerleştiriyor... Yarın kadınların askerleştirilmesine de başlayabilir. Bizim tutumumuz şu olmalıdır: Çok güzel! Ne kadar hızlı hareket edersek, kapitalizme karşı ayaklanmaya o kadar fazla yaklaşırız. Sosyal demokratlar nasıl olur da gençliğin vb. askerleştirilmesinden korkuya kapılırlar; yoksa onlar Paris Komünü örneğini unutuyorlar mı? Bu 'yaşamdan yoksun bir teori' ya da bir hayal değildir. Bu bir gerçektir."* (Lenin, *Gençlik Üzerine*)

Devrimci demokrasi bugün de geçmişte kazandığı alışkanlıkla hareket etmektedir. Kirli savaş gerçekliği de olmasa, bugünkü tutumun bile gerisine düşülebileceğinin göstergeleridir bunlar.

Böyle bir bakışla en nihayetinde anti-militarist bir propaganda sınırını aşmayan bir çalışma örgütlenebildiği ortadadır. Kendi içinde anlamlı bir propaganda çalışmasının yapılabileceği bu sınır, komünistler tarafından aşılmak durumundadır. Komünistler askerlik kurumu karşısında da bu ayrımın en iyi ifadesi olan leninist ilkeyi esas almaktadırlar: *"Parçalayamadığınız bütün burjuva kurumlar içerisinde çalışmak durumundasınız."*

Onu parçalamak için onun içinde çalışmak bir tercih değil bir zorunluluk olduğu için, böyle yapmak gerekir. Her türden sağ ve sol anlayış karşısında dışarıdan güçlü bir anti-militarist propaganda çalışması ile içeride asker elbisesi giydirilmiş emekçi gençlik çalışmasını birleştiren bir politik bakışla yürütülecek ısrarlı bir çalışma, orduyu burjuvazinin elinde karşı-devrimci bir alet olmaktan çıkarmanın yegane güvencesidir. İkinci Enternasyonal'in 1907'de Stuttgart'ta toplanan uluslararası kongresi, emekçi sınıfların görevini *"proleter gençliğin halkların kardeşliği sosyalist fikri içinde yetişmesine"* çalışmak olarak tespit ediyor ve *"ordunun evriminin gelecekteki güvencesini işte burada görüyor. Buna göre ordu, onu istediği gibi kullanan ve her an halka karşı yönetebilen yönetici sınıflarının elinden çıkacaktır"* formülasyonuna sıkı sıkıya bağlı bir çalışmayı öneriyordu.

İşçi sınıfının siyasi-askeri eylem kapasitesi burjuva düzenin temel kurumları işlemez hale getirme gücüne erişinceye, nihai vuruşma anının koşulları olgunlaşıncaya kadar böyle bir çalışmanın pek çok gerici kurum içinde sürdürülmesi, daha sonra Komintern tarafından da karar altına alınmıştır. Böyle bir gelişme evresine ulaşıncaya kadar proleter devrimcilerin ordu karşısındaki görevlerini, Lenin bir ananın ağzından şöyle ifade ediyor:

*"Yakında büyüyeceksin, sana bir tüfek verecekler. Onu al ve silah kullanmayı, gereği gibi kullanmayı öğren. Proleterler için gerekli bir bilimdir bu; bugünkü savaşta olduğu ve sosyalizm döneklerinin sana öğütlediği gibi kardeşlerine, öteki ülke işçilerine ateş etmek için değil, kendi ülkenin burjuvazisine karşı savaşmak için, sömürüye, sefalete ve savaşlara dindarca isteklerle değil, burjuvaziyi yenerek ve onu silahsızlandırarak bir son vermek için gerekli bir bilim."* (age., s.189)

Komünistler, ordu içinde her geçen gün sosyalist fikirlerin ve sosyalist askeri örgütlenmelerin ve eylemlerin yaygınlaştırılması için çalışmayı bugünden başlayan bir görev olarak önlerine koymakla, erken ve yersiz bir tercihte mi bulunuyorlar? Hayır. Gerçekte daha ağır, daha zor, ancak mutlaka yapılması gereken bir devrimci politika-pratiği önlerine koyuyorlar.

Bugünkü koşullarda böyle bir politik tercihin anlaşılmasını zorlaştıran iki güçlük alanı var.

Bunlardan birincisi, Kürt ulusal mücadelesine karşı yürütülen kirli savaş gerçekliği karşısında, bu taktik yaklaşımın ulusal mücadeleyi zayıflatacağı, sömürgeci devletin işini kolaylaştıracağı biçimindeki önyargılardır. Asker elbisesi giymek zorunda bırakılmış işçi ve emekçi çocuklarından oluşan bir orduya, sermayenin elinde azgın bir saldırı aracı olarak kullanılması gerçekliğinin üstünden atlayan ya da bunu kabullenen bir yaklaşımın, hangi sözde sol tutumu önerirse önersin, işçi ve emekçileri, Kürt halkını saldırılardan koruyacak bir politik-taktik açılımı ya da çözümü içermediği açıktır.

Dışarıdan ve üstelik adet yerini bulsun kabilinden sürdürülmeye çalışılan anti-militarist bir propagandayla sınırlı bir çalışmanın geniş kitlelere eylemli bir tutum aldırmaktan uzak olması ise bir başka sorundur. Bugün "Sömürgeci TC için askerlik yapılamaz" demekle, devrimci kadrolar dışındaki kitlelere, askere gitmek zorunda bırakılmış emekçi çocuklarına bir çözüm önerilmiş, önlerine

politik bir görev konmuş olunmuyor. Bu tutumun Kürt ulusal mücadelesine karşı kirli savaş gerçeğiyle sınırlandırılması ise, tek yanlı ve sakat bir formülasyonundan başka birşey değildir. Bu aynı ordunun, işçi ve emekçilerin hak ve özgürlük mücadelesi karşısında gerici bir kurum olması yanını gölgede bırakacak bir yaklaşımdır bu. "Kürdistan'da askere gitme" şiarı bunun ifadesidir. Bir tutarlılık aranacaksa, neden yalnız Kürdistan'da sorusuna da yanıt verilmelidir. Bu aynı ordu Türkiye'nin dört bir yanında esasta aynı işlevi yerine getirmiyor mu? Bütün devrimci güçlere ve emekçi hareketine karşı bir savaş aygıtı değil mi?

Güçlüklerden ikincisi, sınıf ve kitle hareketinin durgunluk koşullarında ordu içinde çalışmanın getireceği sınırlılıklar ve zorluklarla ilgilidir. Bu güçlük bugünkü koşullarda nesnel bir durumun ifadesidir. Çok sıkı bir denetim ve baskı altında tutulan askerler içinde bugün çalışmanın zor ve verimsiz olması, böyle bir çalışmadan geri durmaya ya da ertelemeye gerekçe olamaz. Zira bu ülkede askerlik işçi ve emekçiler için tam bir kabustur. Onları kısa sayılmayacak bir süre için üretimden, kendisinin ve ailesinin ihtiyaçlarının karşılanmasından alıkoyan sermaye düzeni, bunun karşılığında kuru bir vatandaşlık sıfatını bahşetme dışında gençliğe hiçbir şey verememektedir. Emek-sermaye çelişkisi bu kurumlar içerisinde "vatani görev" demagojisi ile ne kadar örtülmeye çalışılırsa çalışılsın, bir sınıfsal gerçeklik olarak milyonlarca asker kıyafeti giymiş emekçi karşısına buralarda da dikilmektedir. Dolayısıyla mevcut gücümüze ve olanaklarımıza göre değil, mevcut çelişkilerin kapsamına, devrimin ve sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına göre bir politikaya sahip olmak gerekir. Yeni bir alan çalışması için, niyetlerden ve mevcut imkanlardan daha da önemli olan budur.

### Anti-militarist çalışmanın bir parçası olarak ordu içinde gençlik çalışması

Kapitalizmin tepeden tırnağa şiddetle tahkim edilmiş bir düzendir. Burjuvazi ihtiyaç duyduğunda yalnızca gençliği değil tüm halkı kendi çıkarlarını koruması için silahlandırmaktadır. Paramiliter örgütlenmelerin yanında savunmasının belkemiğini oluşturan orduyu giderek profesyonelleştirme eğilimi taşımaktadır. Burjuvaziyi buna iten şey, gövdesi halk çocuklarından oluşan bir ordunun kontrolden çıkabileceğine ilişkin tarihsel deneyimlerdir. Bu nedenle militarizasyonda yetkinleşerek ve giderek paralı ve profesyonel bir katil sürüsünü besleyerek güvenliğini sağlama eğilimi taşımaktadır. Bu, aynı anlama gelmek üzere katliamda, kıyımda ve uygarlığın yıkımında bir sınır tanımamazlık demektir. Savaş teknolojisine ayırdığı, silahlanmaya harcadığı devasa miktardaki sermaye ile birleşen bu eğilim, insanlığın önüne iki seçenek koymaktadır: Ya barbarlık ve savaş içinde yıkım, ya sosyalizm! Bunu aynı zamanda kendi sonunu geciktirmeye dönük çaresiz çabalar olarak yorumlamak da mümkündür.

Emperyalist-kapitalizm ile birlikte, barbarlık ve uygarlık arasındaki çizgi hiç bu kadar incelmemiştir. Uygarlığın birikimi hiç bu kadar tehdit altında kalmamıştır. Bunu, komünistlerin, ordu içindeki çalışmayı bağlayacakları anti-militarist çalışmanın genel hatlarına işaret etmek için belirtiyoruz. Bugün emperyalizmin talan ve yıkım politikasına karşı kitle duyarlılığının giderek gerilemesi ise, bunu ayrıca yakıcı hale getirmektedir. Ruanda'da nehirler günlerce su yerine insan cesedi taşırken (1 milyon insan katledildi) ciddi hiçbir muhalefetin örgütlenememesi, yıkımın insani-toplumsal alandaki daha ciddi tablosuna ışık tutmaktadır. Aynı şekilde Körfez Krizi vesilesiyle emperyalizmin Irak'ta yaptığı katliamlar, halk üzerine yağdırılan bombalar bütün dünyaya ekranlardan izletilebilmiş, açık katliamlar emperyalist medya tarafından manüple edilebilmiştir.

Bunları partili aşamada anti-emperyalist, anti-militarist görevlerimize işaret etmek için vurguluyoruz. Özellikle emekçi kitleler içinde bu duyarsızlığın kırılması amacıyla çalışma yürütmek için sayısız olanağın olduğu bir yerde, bu konuda bir kabullenmişlik ve kendiliğindenciliğin olması, bir politik perspektifsizlik sorunudur. Bu perspektif ve cüret işçi sınıfının tarihsel mücadele deneyimlerinde güçlü ve en ileri örnekleriyle mevcuttur. Komünistler bu perspektife yaslanarak bu cüreti ortaya koyacaklardır.

Önümüzdeki dönem, başlangıçta gençlik çalışmasının bir parçası olarak, anti-militarist,

anti-emperyalist mücadele alanında propaganda çalışmasından başlayarak kitle çalışmasının ve mücadelesinin çeşitli araç ve biçimlerini kullanmayı zorlamamız gereken yeni görevler bekliyor bizi. Askere gitmek zorunda kalan çevre ve çeper ilişkilerimizle bağların kışlalarda da sürdürülmesi daha altta bir sorumluluktur. Onlara kışla yaşamı içerisinde sürdürebilecekleri asgari bir faaliyeti tanımlayabilmeliyiz. Fakat bu henüz sınırlı bir çabadır. Bugün için kitle çalışmasının diğer araç ve biçimleri düşünülmelidir. Başlangıçta kitlelere anti-militarist bildiriler, broşürler, çağrılar, afişler üzerinden ilk adımları atmak pekala mümkündür. Anti-militarist sloganların ve taleplerin ifade ediliyor olmasını önemsemek ve üzerinde düşünmek durumundayız. "Savaşa değil, eğitime-sağlığa bütçe!", "Kirli ve haksız savaşa hayır!" vb. şiarlar kitle gösterilerinde yaygınca atılmaktadır. Daha özel bir tarzda ve daha özgül bağlantıları içinde bu ve benzeri sloganların kışlalardaki biçimini düşünmek, bunu asker elbisesi giymiş gençliğe maletmek aralarındaki ilişkiyi kurmak görevlerimiz olmalıdır.

**Sonuç yerine**

Tarihsel deneyimler toplumun devrimci hareketliliğinin olduğu her yerde ve her dönemde politik çalışmanın karşılıksız kalmadığını göstermektedir. Devrimci bir sınıf ve kitle hareketinin sermaye düzeninin tüm gözeneklerine kadar yayılan etkisini kucaklayan bir politik perspektifle hareket etmek ise, bu deneyimden çıkarılması gereken bir derstir. Yüzyıllardır sömürücü sınıfların en temel kurumları olan dinsel ve askeri alanda bu etkinin vardığı boyutları akılda tutmak, bu açıdan önemlidir. Latin Amerika'daki ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri kiliseleri mücadelenin aktif destekçileri haline getirmeyi başarmıştır. 20. yüzyılın başlarından itibaren gelişen sınıf ve kitle hareketleri, devrimci kalkışmalar burjuva ordunun içinde sınıf mücadelesine paralel hareketlilikler ve örgütler yaratabilmiştir. Bu hareketlilik ve örgütlükler devrimci yükselişin önemli bileşenleri haline gelebilmiştir. Rusya'da ve Avrupa'da boyveren asker sovyetleri, o dönemde komünistlerin izlediği anti-militarist, anti-kapitalist politikaların ötesinde, sınıf mücadelesinin yükselişinin yarattığı kitle örgütleri olarak biçimlenmiş ve tarihteki yerlerini almışlardır. Tüm bu deneyimlerden öğrenmek ve yeni bir çalışma alanını açmak önümüzdeki dönemde komünistlerin gözeteceği bir hedef olacaktır.

# Kitle çalışması üzerine...

*(Baştarafı s.20'de)*

faaliyet-etki üzerinden gerçekleştirilebilir. Mesela Çukurova Üniversitesi'nde A. Öcalan ile ilgili yapılan konuşmanın kısa bir bölümünün TV üzerinden duyurulması buna iyi bir örnek. Ya da Ceyhan Belediye Başkanı'nın işçilerin grevi için ortalığı Kızıl Bayrak'çı işçiler diye birileri karıştırıyor diyen bildiriler dağıtması, bunu yerel televizyonlara taşıması...

**Sonuç: Güç politika yapılarak kazanılır**

Sonuç olarak, önümüzdeki temel hedef alanımızda derinleşmek olmalıdır. Alanlarda temel sorun neler, süreç nedir, kitlenin eğilimleri, güçlü ve zayıf yönleri, duyarlılık alanları, etkili siyasal akımlar, mücadele ve örgüt deneyimleri vb. nelerdir? Bunlara karşı ne tür politikalar geliştireceğiz, hangi sloganları öne çıkartacağız? Ajitasyon ve propagandada neleri öne çıkartacağız, ne tür biçimler geliştireceğiz? Kitlelere hangi araçlarla ulaşacak, onları kendi politikalarımıza nasıl kazanacağız? Hangi güçlerle hareket edebiliriz ve bu güçlere nasıl ulaşabiliriz, onları nasıl harekete geçireceğiz? Tüm bunların ayrılmaz bir parçası olarak ne tür eylemler örgütleyeceğiz? Önderlik, bu soruların yanıtını bulmak ve uygulamaktır.

Bundan sonra her başyazı, her parti açıklaması, hangi politik sonuç ve değerlendirmeleri çıkardığı üzerinden okunmalıdır.

Politik mücadelede güç politika yapılarak kazanılır.

**17 Mayıs '99**

## *Gençlik çalışması deneyimleri ışığında*

# Kitle çalışması üzerine notlar/2

Ümit ALTINTAŞ

**Kitle örgütü-inisiyatifi, devrimci enerjinin açığa çıkartılması**

Şimdi çalışmamızın örgüt/araç alanına gelelim. Daha önce de değindiğimiz gibi, kitle hareketine müdahalede genelde eksik kaldığımız alan burasıdır. Süreci değerlendiriyor, politikalar belirliyoruz; ama bu politikaları kitlelere nasıl taşıyacağımız, onları bu politikalara nasıl kazanacağımız, nasıl savaştıracağımız, tüm bunlar için hangi araçları önereceğimiz konusunda aynı başarıyı gösteremiyoruz. '98 1 Mayıs'ı, seçimler, başka örneklerde bu durum değişebiliyor, ama bu tablonun tümünü değiştirebilecek bir yaygınlığa ve sürekliliğe sahip değil. Yerelliklerde gösterilen sınırlı başarılar da kollektif bilince çıkarılabilmiş değil. Bunu kırmak zorundayız.

Süreci şöyle değerlendirebiliriz: Bir politika saptarsınız ve kitleleri harekete geçirmeye ya da mevcut hareketi geliştirmeye çalışırsınız. Bu çaba, şu ya da bu güçlerle temas/buluşma olanakları yakaladığı oranda, kendisine araç ister. Eğer var olan mücadeleye halihazırda önderlik edebilecek bir örgüt varsa, zaten bu örgütlülük önderliği gerçekleştirir, müdahalenizi onun üzerinden yaparsınız. Böyle bir örgütlenme varken alternatifini oluşturmak bölücülük olur. Örneğin ODTÜ'de kitle mücadelesi üzerine yükselmiş Birimler Oluşumu gibi bir yapı varsa, sırf yasal olsun diye demokratik işleyişi daha sınırlı bir dernek kurmaya yönelmek doğru değildir.

Ama böyle bir örgütlenme yoksa, bunu yaratmakla sorumlusunuzdur. Böyle bir aracı oluşturduğunuz ölçüde kitle hareketine daha güçlü müdahale edebilirsiniz. Hareketinin önünü açmanın çok daha geniş olanaklarına sahip olursunuz. Sizin alana müdahale için ürettiğiniz politikaları hayata geçirme çabanız, bu örgütlülüğü doğurur; örgütlülük ise, daha yukarıdan politikalar üretmenizin önünü açar. Bunlar karşılıklı olarak birbirini besler. Diyelim ki siz özelleştirmeye karşı mücadeleyi örgütlemek için yazılı-sözlü ajitasyon yürütüyorsunuz. Yürütülen etkin kitle faaliyeti, mücadeleyi sizinle birlikte örgütleyebilecek güçleri açığa çıkarıyor. Bu artık Özelleştirmeye Hayır Komitesi (ÖHK) gibi bir aracı kullanmanızı hem bir ihtiyaç haline getiriyor, hem de onun olanağı oluyor. Bundan sonra müdahaleniz ÖHK üzerinden devam ediyor. Süreç ÖHK'nın örgütlediği eylemliliklerle devam ediyor. Böylece kitlenin özelleştirmeye karşı tepkisi harekete geçirilmiş ve kitlenin ileri unsurlarından bu bilinç ve duyarlılık seviyesine göre bir kitle örgütü-inisiyatifi yaratılmıştır. ÖHK, özelleştirme dışı konularda da kitleyi harekete geçirebilir bir özellik kazandığı yerde de, Birimler Oluşumu olarak, öğrencileri ilgilendirilen her konuda bir tutum alır hale gelmiştir. Buradaki kritik gelişme noktası, harekete geçirilen kitlelerin bilinç, duyarlılık ve eylemlilik alanının genişletilmesi ve ancak bunun ürünü olarak Birimler Oluşumu'nun kurulmuş olmasıdır.

Buradan şöyle bir sonuca varıyoruz; politika varsa, araç da olmalı. Ya da politikanın doğal sonucu araç/örgüt ihtiyacıdır.

Yanlış anlamaları engellemek için hemen uyaralım. Bu görev devrimci demokrasinin örgüt tartışmaları gibi sahte hedeflerle ilgili değildir. Biz bu tür örgütlenmeleri somut süreçler, politikalar, taktikler, açığa çıkmış eğilimler üzerinden kitle hareketinin önünü açmak için öneririz. Onların yaptıkları tartışmaların sahteliği ise burada açığa çıkıyor. Önerileri ya öneri olarak kalıyor ya da karikatür kitle örgütleri doğuyor. Önerilerinizi

bir hareketin önünü açmak için değil de dar örgüt ihtiyaçlarınız üzerinden gerçekleştirirseniz, ya da hareketin eğilimlerini, düzeyini ve ihtiyaçlarını hesaba katmazsanız böyle bir sonuçla karşılaşırsınız. Bizim bu tartışmaları mahkum etmemiz, tersinden, harekete hangi araçlarla müdahale edeceğimiz sorununu kararlabiliyor. Biz örgüt tartışması gereksizdir demiyoruz, tartışmanın hangi çerçevede yapılması gerektiğini belirtiyoruz.

Birkaç deneyimi hatırlamakta fayda var; dernek, ÖHK'lar, Birimler Oluşumu, 1 Mayıs komiteleri, seçim komiteleri, LÖB'ler, liseli gençlik platformları... Bunlar, kitle örgütlerinin çok farklı biçimlerini geliştirebildiğimizi, bunlar üzerinden harekete önderlik etme kapasitesi ortaya koyabildiğimizi gösteriyor. Önerdiğimiz tüm araçlar, kitle hareketinin ihtiyaçlarından doğmuş ve karşılığını bulmuştur. Dernek, talep örgütleri, dar kapsamlı politik örgütler, ihtiyaca göre gündemimize girebiliyor. Mesela Cebeci Kampüsü'nde dernek faaliyetinin bileşenlerinden biriyken, ODTÜ'de derneğin gerici bir rol oynadığını ortaya koyuyor ve bunu teşhir ediyoruz. Kitle hareketinin bir ihtiyacını yanıtlayarak doğan ÖHK'lar aynı ihtiyaç üzerinden Birimler Oluşumu'na dönüşmüşken, eylemli süreçlere önderlik rolünü az çok oynuyorken, ayrı bir "kitle örgütü" fiili olarak bölücülüktür.

Fakat bu örgütsel çeşitlilikten, her duyarlılık alanına ilişkin bir örgüt anlayışı da doğmamalıdır. Bir konu ile ilgili olarak kurulan örgüt, gerekirse isim, biçim vb. değişikliklerle, başka bir konuda da mücadelenin gelişmesini sağlayabilir. Zaten süreç böyle işlediğinde, örgütün kalıcılığı sağlanmaya başlanmış, mücadele daha kapsamlı hale gelmiş olur. ODTÜ örneği bunu kısmen yansıtıyor. Mesela Mart süreci ile ilgili olarak böyle bir araç geliştirilebilseydi, bu, seçimlere yönelik bir faaliyet örgütleyebilir ve ardından 1 Mayıs'ı gündemine alabilirdi.

Bu tabi ki bir yanıyla birlikte hareket ettiğiniz güçlere bağlı, ama bir yanıyla da size bağlı. Eğer faaliyeti baştan birbirinizi besleyecek, devam ettirecek, güçlendirecek tarzda ele alırsanız, ajitasyon-propagandanızda bunu gözetirseniz, kitlelere vereceğiniz bilinç buna uygun olursa, süreci eylemli bir hatta geliştirirseniz, seçimlerle ilgili harcadığınız tüm emek karşılığını 1 Mayıs'ta da bulur. Faaliyeti baştan böyle kurmayıp, birbirini beslemeyen ayrı iki kampanya gibi yürütürseniz, 1 Mayıs faaliyetiniz 12 günlük bir faaliyet olarak kalır.

Kitlenin ileri unsurlarına propagandadan onları kitle örgütlerine kazanma ara halkasında bir zorluk alanı bulunmaktadır. Daha önce bir anfi konuşmasından mutlaka bir temas noktası yaratabilmek gerektiğini belirtmiştik. Daha sonra bu kişilerle kendi anfilerinde tartışmanın ötesinde, tüm anfileri kapsayan bir tartışma toplantısı düzenlemeye çalışılmalıdır. Bunlar bir yanıyla propaganda olanağı, ama daha önemlisi demokrasiye dayanarak eylem kararları çıkarmamız gereken yerlerdir. Tartışılan konu üzerine bir çoğunluk kararı çıktığında, artık bir protesto eylemi örgütlemenin unsurları da yaratılmış demektir.

Burada dikkat edilmesi gereken nokta, konuyla ilgili devrimci fikirleri bir oylamada destekleyen herkesin, onun çalışmasını yürütmekle zorunlu olmadığını bilmektir. Zira kişiler, sırf onu yapabilecek gücü bulamadıkları için, reformist ya da düzen içi bir fikri destekler pozisyona itilmemelidirler. Bugün pek çok insanın sırf devrimciliğin bedellerini göze alamadıklarından, ama buna rağmen birşeyler yapma isteğinden reformist kesimleri destekliyor oluşu dikkate değer bir olgudur ve bu mutlaka ortadan kaldırılmalıdır. İnsanların mücadeleye verecekleri sadece bir kibrit çöpü de olabilir. O kibrit çöpünü reformistlere bırakmamak ve devrim için kullanmak bir sorumluluktur. Bu konuda da küçük-burjuva grupların forum adı altında dar protestolar örgütlemeleri, kopulması gereken bir gelenektir. Komünistler, kelimenin gerçek anlamına uygun forumları örgütlemek sorumluluğunu taşımaktadırlar.

Kuşkusuz ki, her bir duyarlılık alanına ilişkin bir kitle örgütü-inisiyatifi kendiliğinden kurulamaz. Ama her duyarlılık alanına ilişkin bir politika konulabilir. Örneğin seçim, 1 Mayıs veya TİS uyuşmazlıkları, grev ve direniş sürecinde, aydınlara dönük bir politik platform girişiminde bulunulabilir. Eğer bu alanla ilgili bir politika ve platform girişiminde bulunmazsak, bu olanağı devrim adına değerlendiremeyiz. Somut olarak okuldaki faşist saldırılar sonrasında anti-faşist bir aydın platformu kurmak olanağı vardır, ama bunu siz

değerlendirmezseniz, İP gibileri aynı süreçten "Üniversitede şiddete hayır!" diye bir sağ-sol çatışması görüntüsü/platformu kurar, toplum üzerindeki ideolojik-kültürel kuşatmanın güçlenmesini sağlarlar.

Faaliyetimizi örgütlerken, planlarken, uygularken, kendi dışımızdaki güçleri sürece katabilmeli, onları işin öznesi haline getirmeliyiz. 1 Mayıs, seçimler, özelleştirme, Susurluk vb. ile ilgili yaptığımız/yapacağımız çalışmalarda bizimle birlikte hareket edebilen, işin organize edilmesinde yer alabilen güçler olduğu ortadadır. Bu güçleri harekete geçiremeyen bir çalışma, eğer özel bir durum yoksa, başarısız sayılmalıdır. Bizim kadro kaynağımız, bu tür faaliyetler olmalıdır. Ama bu, ÖHK toplantısında partimizi veya diğer grupları tartışarak değil, pratik bir işbirliği üzerinden gelişen bir buluşma süreci olarak yaşanmalı. Bu konuda da eksiklikler yaşanabiliyor. Birlikte iş yapılıp, örgütsel propaganda ve tartışmalar çok geride kalabiliyor. Fakat bu, bizim asıl eksiklik alanımız değil. Bizim için hala da asıl eksiklik alanı, bu tür platformlar üzerinden kitle hareketine müdahale edebilmek, burada kendi dışımızdaki güçlerle iş yapabilmeyi başarabilmektir.

Çalışmada kendi dışına bakabilmenin ve bunun karşılık bulmasının kendiliğinden olmayacağı ise açıktır. Bunun gerçekleşmesi için çalışmada derinleşmek, araçlar üzerinde kafa yormak, faaliyetimizi özgünleştirmek, güçlü bir kitle faaliyeti organize etmek, hareketin ihtiyaçlarını, kitlenin eğilimlerini görmek gerekir. Böyle bir tarz hayata geçirilmediği sürece, kendi dışına bakabilmek üzerine söylenenler boş bir laf yığını olur.

Devrimci önderliğin asli hedefi, kitleleri harekete geçirmek, onları eylemli bir sürece çekmektir. Bilinç de bu sürecin bir parçasıdır. Devrimin kendisi de bu sürecin kendisidir. İhtilal, kitle hareketinin en üst biçimidir. Bu görev siyasal iktidarın alınmasıyla da bitmez. Sosyalizmin inşası da, bir başka boyutta kitle hareketini sürdürmek, onu geliştirmektir. Bu süreç, kitlenin öncünün seviyesine çıkmasına, öncü-kitle ayrımını ortadan kalkmasına dek sürer.

Bugün kitle hareketi kendisini geri eylem biçimleri üzerinden ifade ediyor. Ya da durağan diye tanımladığımız yer yer hareketlenmelerin olduğu bir süreç yaşanıyor. Tam da bu noktada devrimci önderlik alanında büyük bir boşluk sözkonusu. Son 30 yıllık süreç göstermiştir ki, Türkiye'deki devrimci demokrat akımlar bu alanı dolduramamaktadır ve doldurabilecek kapasiteden de yoksundurlar. Belli adımlar atsalar bile, orta vadede etkiledikleri alana zarar veriyorlar. Semtlerde güç oluyorlar, bir süre sonra buradaki dinamiklerin gelişmesinin önünü kapatıyorlar. Liselerde bir parça güç oluyorlar, yarattıkları yapay örgütlerle buradaki gelişmenin önüne engel oluyorlar. Üniversitelerde gelişiyorlar, fakat buradaki güç ve olanakları heba ediyorlar. Küçük-burjuva devrimciliğinin bir yanının, yeniden ve yeniden devrimci bir cüret gösterme olduğunu, ancak bir önceki dönemi tekrar etmenin mümkün olmadığı bir yerde, bunun artık potansiyel devrimci olanakları bozma pratiğine dönüştüğünü belirtelim.

Bu noktada dönüp kendi tablomuza bakalım. Kitleleri harekete geçirme, onları eylemli süreçlere çekme, bu düzeyde bir önderlik kapasitesi ortaya koymada ne kadar başarılıyız? Bu alandaki zaafiyetimizi açıklıkla kabul etmeli, önümüzdeki süreçte yükleneceğimiz alan olarak ele almalıyız.

Geldiğimiz aşamada faaliyetimizi eylemli bir süreç olarak planlayıp hayata geçiremiyorsak, orada faaliyet yok saymalıyız. Seçimler, 1 Mayıs, hukuk terörü, YÖK, sivil faşist saldırılar, özelleştirmeler, emperyalizm, Kosova müdahalesi, ulusal sorun, kılık-kıyafet yönetmelikleri vb. ile ilgili olarak örgütlediğimiz faaliyet kitleleri harekete geçirmeyi hedeflemiyorsa, başarısız sayılmalıdır. Bu bir basın açıklaması olur, bir forum olur, merkezi-kitlesel eylem olur, yerel eylemler olur, işgal vb. olur. Ama eylemi hedef almayan, faaliyeti buna göre kurgulamayan bir çalışma, parti düzeyi değildir. Bu ayrım, propaganda örgütü ile önder örgüt arasındaki ayrımdır. Bugün geldiğimiz aşama bizi bu alanda sıçramaya zorlamaktadır.

Kuşkusuz ki, her ne olursa olsun eylem örgütlemek gibi bir bakışımız olamaz. Politika belirlemeksizin, buna uygun bir kitle çalışması ve kitle inisiyatifi olmaksızın bu mümkün de değildir. İşaret etmeye çalıştığımız, her şart altında bir kitle hareketliliği olanağının

varlığıdır. Bu değerlendirilebilir de, değerlendirilmeyebilir de. Önemli olan, her şart altında eylem yapmak değil, eylemi hedeflemektir. Bu noktada, küçük-burjuva hareketlerin kadro eylemciliği ile araya net bir çizgi çekmek, korsan eylem pratiğinden uzak durmak özel bir sorumluluktur.

Küçük-burjuva gruplar tarafından eylemciliğin öğesi sayılan korsan gösterilere Franco İspanya'sında hemen hiçbir yasal eylem olanağı ve kitle hareketliliğinin olmadığı dönemlerde İspanyol Komünist Partisi tarafından başvurulmuştur. Fakat bu bir eylem çizgisi değil, gerçekte gruplarla yürütülen sözlü propaganda-ajitasyon çalışmasıdır. İspanyol Komünist Partisi küçük kadro gruplarıyla pazar yerlerinde hızla slogan atma, bildiri dağıtımı ve sözlü ajitasyona dayalı bir etkinlik yürütür ve bir başka pazar yerine yönelirdi.

Bugün kitle hareketliliğinin olanaklarının daralması karşısında kitleleri gösteri özgürlüğü hakkını korumaya açık kitle eylemine yöneltmek gerekirken, küçük-burjuva gruplar gecenin 12'sinde bir semt eylemine yönelebilmektedir.

### Militan bir kitle hareketi geliştirme sorumluluğu

Devrimci önderliğin görevlerinden biri de hareketi militanlaştırmaktır. Bugünün Türkiye'sinde nasıl devrimci önderlik alanındaki boşluk nedeniyle hareket kitleselleşmede ve politikleşmede zorlanmalar yaşıyorsa, aynı şekilde militanlaşmada da zorlanmalar yaşanmaktadır. Bugün hareketin sosyalist düşünceden uzaklığında devlet terörünün çok özel bir rolü vardır ve bu durum reformistlerin politik etkinliğini kolaylaştırmaktadır. Devrimci önderliğin görevi kitlesel devrimci şiddeti açığa çıkarmak ve kitle hareketliliğinin bu yolla kendi özgücünün farkına varmasıdır. Bunun olmadığı koşullarda, kitleler ancak kendilerine açılan dar alanlarda hareket etmekte, bunun kendi taleplerini kazanmasına yetmediğini gördüğü ölçüde ise hareketin bu düzeyine bile uzak durabilmektedir.

Hareketin militanlaştırılması ihtiyacı neden öne çıkmaktadır? Birincisi ve güncel olanı, bugün öğrenci gençlik başta olmak üzere devlet hemen her eylemi en kaba terörü ile karşılamaktadır. Hukuk ve soruşturma terörü, dezenformasyon, ÖTK saldırısı vb.'nin yanısıra en vazgeçilmez aracı terördür. Gözatılar, işkence ve asıl olarak kitle eylemlerine saldırılar... Bu saldırı karşılanamadığı oranda, kitlede bir yenilgi havası doğmakta, bir sonraki eyleme gelmekte zorlanmaktadır. Hem dayak yiyeceği için, hem de direnilmeden yenilindiği için. Burada asıl sorun dayak yemek, gözaltına alınmak değil, devletin şiddetine karşı koyulmamasının verdiği moral bozukluğudur. Devletin şiddeti karşı bir şiddetle püskürtülmediği oranda doğal bir yenilgi havası doğuyor ve devlet bunu kullanıyor. '99 1 Mayıs'ındaki üst aramaları medya çok abartılı vurgularla sunuyor. Nasıl 1 Mayıs öncesi görüntülerle gelirseniz kafanızı kırdırmayı göze alın diyorsa, 1 Mayıs'taki yoğun arama görüntülerini de yenilgi havasını yaygınlaştırmak için kullanıldı. Bu korku ve yenilgi ruh halini kıracak olan ise militan kitle hareketidir. Dolayısıyla, şiddeti açığa çıkarmak orta vadenin sorunu değil, kitle hareketinin önünü açmanın güncel bir ihtiyacıdır.

Militan bir kitle eyleminin politik etkisinin ne denli yaygın ve güçlü olduğunu kendi deneyimlerimizden biliyoruz. Çok daha yaygın olarak duyuluyor, gündeme girip tartışılıyor ve bunun da ötesinde sempati yaratıyor. Moral yaratıyor, umut oluyor. Gazi buna bir örnektir. Polisle fiili çatışmalar yaşanmış, polis yaralanmış, kovalanmış, halk şehitler vermiştir. Ama devlet '98 ve '99 1 Mayıs'ları üzerinden yürüttüğü kampanyayı Gazi üzerinden yürütememiştir. Oysa Gazi'de kitleler karşı şiddeti kullanmışlar, polisin üzerine taşla, sopayla, bedenleriyle yürümüşlerdir. Kitle şiddetinin kendisi bizzat kendi meşruiyetini doğurmaktadır.

Bugün sınıfın militanlığını örgütlemenin, onun eyleminin etkisini güçlendirmenin çok önemli bir yanı olduğunu söylüyoruz. Ama burada militanlaşmanın kendine özgü ara basamaklarını da unutmamak gerekir. Bugün devrimci bir bilince ulaşmamış olan bir sınıf bölüğünün önüne çıkan polis barikatına ilk refleks olarak saldırarak değil de, barikat açılana kadar oradan ayrılmayarak tepki göstermesi dahi hayli anlamlıdır. Dolayısıyla kitleyi tanımak ve neyi ne kadar yapacağını bilmek önemlidir.

Hareketi militanlaştırmak, kitlelerin devrimci şiddetini açığa çıkartmak nasıl olacak? Önce şunu belirtelim ki, militanlaşma kitleselleşme ve politikleşme sürecinden koparılamaz. Hareket kitleselleştiği ve politikleştiği oranda militan bir karakter kazanacaktır. Ama bu hareketin militan bir çizgide geliştirilmesini yarının görevi olarak tanımladığımız şeklinde algılanmamalıdır. Daha bugünden öncünün özel bir yüklenme alanı olmalıdır bu. Bunun için de ajitasyon-propaganda da militanlığı gözetmeliyiz. Kitlelere dişe diş bir mücadele verilmeden zafer beklememeleri gerektiğini anlatmalıyız. Faaliyetimizde devlet terörünün teşhirine özel bir önem vermeli, buna karşı direniş hattının kurulması gerektiğini döne döne anlatmalıyız. Ve tabi ki bunu kendi pratiğimizle göstermeliyiz. Bu konuda kitlelerden bir adım önde olmadan onların ilerlemelerini beklemek, misyonunun bilincinde olmamak demektir.

**Faaliyette tempo ve süreklilik**

Faaliyetimizde eksik kalan, değinmemiz gereken bir-iki nokta daha var. Seçimler ve 1 Mayıs'ta yürüttüğümüz faaliyeti merkezi olarak derinleştirebilmeyi az-çok başardığımız olumlu bir örnektir. Partimiz bu süreci özel bir yoğunlaşma dönemi olarak tespit edip faaliyetini güçlü bir kampanyaya dönüştürmeye çalıştı. Bunu yer yer başarıyla da uyguladı. Bu, dün 100 bildiri dağıtırken bugün 1000 bildiri dağıtmak değildir. Bu, özel bir yoğunlaşma, derinleşme, politika üretme ve araç yaratmadır. Bunun üzerinden harekete müdahaledir. Parti düzeyidir. Temponun artması ise doğal bir sonuçtur.

Seçim ve 1 Mayıs dönemindeki çalışma hızımızı ve enerjimizi korumalıyız. Bu kuşkusuz dağıtım materyalleri çalışmasına boğulmak değildir. Seçimler ve 1 Mayıs'taki tarzı her birimde olağan tarz haline getirmek demektir. Aynı yaklaşımı, aynı politik ilgi ve yoğunluk, bunun sonucu araçlar ve eylem... 1 Mayıs ve seçimlerde ortaya koyduğumuz çalışma olağan çalışmamız olmalıdır. Günübirlik bir ajitasyon-propaganda faaliyetini oturtabilmeliyiz. Bu parti düzeyinin olmazsa olmazlarındandır. Fakat günlük ajitasyon-propaganda özgün bir çalışma üzerine oturmazsa, bir hafta bir konuyla, ikinci hafta başka bir konuyla ilgili bildiri dağıtım halini alır ki, bu yine propagandist çalışma tarzıdır. Özgülleştirilen politikalar, özel hedefler, planlı çalışma, yoğunlaşma olmadan günlük ajitasyon sonuç alıcı bir çalışma üretmez. Aynı sorun faaliyetin temposu için de geçerlidir. 1 Mayıs ve seçim faaliyeti bizim günlük çalışma tarzımız haline gelmeli denildiğinde, ilk akla gelen temponun yoğunluğu olabiliyor. Sorun aynı tempoyla afiş, bildiri vb. faaliyetleri gerçekleştirmek değildir. Sorun, politika geliştirmede ustalık, politik ilgi ve yoğunlaşma, bunları hayata geçirecek araçlarda yaratıcılık, faaliyete bu zemin üzerinde süreklilik kazandırmaktır. Tempo burada doğallığında artar. Faaliyetiniz karşılığını aldığınızı görürsünüz. Yaptığınız toplantıya gelen işçiler, öğrenciler akşam bildiriye çıkmanız için bir moral ve fiziki dayanak haline gelirler.

Bir örnek üzerinden sorunu daha açık hale getirelim. ABD Balkanlar'a bombalar yağdırıyor. Tonlarca füze her gün Yugoslavya halklarının tepesinde patlıyor. Güya kurtarılan Arnavutlar Sırplardan beter hale gelmiş. "Kurtarıcılar" göçmenleri kendi ülkelerine kabul etmiyor. Her gün Arnavut, Sırp onlarca insan ölüyor. Bir ülke yıkıma uğratılıyor. Biz bu süreci nasıl karşılıyoruz? Seçim ve 1 Mayıs faaliyetimizde bunlar ne kadar yer aldı ve 1 Mayıs ardından ne yaptık? 1 Mayıs faaliyetini normalleştirmek tam da gündemdeki bu konu hakkında aynı duyarlılığı göstermekten geçiyor. Faaliyeti süreklileştirmek denildiğinde, işte bu büyük olanak değerlendirilebilmelidir. Bu konu yoğun ve geniş çaplı ajitasyona konu edilebilmeli, bildirilerle, sınıf ve yemekhane konuşmalarıyla gündeme getirilebilmelidir.

Bu ülkede anti-emperyalist damar her dönem güçlü olmuştur. '80 sonrasındaki zayıflamaya rağmen böyledir. NATO ve ABD kitlelerin gözünde bir şer merkezidir. Eğer sosyal reformizmden MHP'ye, CHP'den RP'ye tüm siyasi akım ve partiler bir şekilde anti-emperyalist söylem kullanmak zorunda kalıyorlarsa, RP'nin en büyük demagojilerinden biri Batı düşmanlığı ise, MHP "emperyalizme geçit yok" pankartları açmak ihtiyacı duyuyorsa, tüm bunlar anti-emperyalizmin kitlelerde kök bulduğunu gösteriyor. Ortalama bir solcu için anti-emperyalizm bir duyarlılık

alanıdır. Ancak biz eylemli bir süreci hedefleyememek açısından bu dönemi suskunlukla geçirdik. Aynı dönemde politik yayın organımızda Balkanlar'a yönelik emperyalist müdahale üzerine sayısız yazı çıktı. Eğer günlük faaliyetlerimize yön vermeyecekse, neden yazılıyor? Programın bir parti için anlamı açıktır, buna rağmen orta sayfada süren program tartışmalarına ara verilip yerine uluslararası durum, komşu ülkeler ve bölge işleniyor. Bunun bir anlamı var. Eğer bu yazılar günlük faaliyetimize yön vermiyorsa, Kosova sorununu soranlara yanıt vermekten öte ne değeri olabilir? 1 Mayıs'ta ve seçimlerde yürüttüğünüz tarzda bir faaliyeti süreklileştirmek istiyorsanız, aynı bakışaçısıyla Yugoslavya sorunu üzerinden de müdahale etmelisiniz.

### Çalışmanın toplamında önem vermemiz gereken diğer alanlar

Çalışmanın toplamında bir eksiklik alanı da kültürel faaliyetlerdir. Sözkonusu olan gençlik çalışması olunca, bu eksiklik daha da yakıcı hale geliyor. Kültürel alan hem bir mücadele alanıdır, hem de partinin kitleleri etkilemede kullanılması gereken etkili bir araçtır. Bu ülkede birçok gencin devrimcilikle tanışmalarının bir kültürel etkinlik üzerinden yaşanması bu alanın gücünü ortaya koyuyor. Özellikle öğrenci gençlik çalışmasında bu büyük bir ihtiyaçtır. İnsanların gençlik dönemleri bu faaliyetlere en fazla ilgi gösterdikleri dönemlerdir. Ne var ki bu olanağı yeterince değerlendiremiyoruz. Sınıf çalışması yürüten yoldaşlar nesnellikten gelen zorlanmalarla karşılaşabiliyor, ama gençlik çalışmasının güçleri, çeperi, ilişkileri zaten doğallığında ilgi ve olanaklara sahiptir. Bir okuldaki çalışmadan bir müzik grubu çıkartabilir ya da buradaki güçler üzerinden gençlik yayınımız sanatsal-kültürel cepheden güçlendirebiliriz. Bu alandaki boşluk, alana ilgi gösteren güçlerin azlığı ile açıklanamaz. Politik gücümüzle kültürel cephedeki durumumuz arasındaki açıyı hızla kapatmalıyız. Bu çaba politik gücümüzü daha da arttıracaktır.

Önden bir uyarı olarak belirtelim ki, bizim kültürel cephedeki mücadele anlayışımız devrimci demokrasiden de reformizmden de farklıdır. Devrimci demokrasi küçük-burjuvazinin kültürünü üretiyor; şarkı sözlerinden tiyatro metinlerine, ilgi gösterdikleri romanlar ve filmlerden yazdıkları öykü vb.'ne kadar... Biz ise bir başka sınıfın mücadele öykülerini, kahramanlıklarını öne çıkartırız. Burada önemli olan özellikle reformistlerin kültürel alandaki yaklaşımlarıyla aramıza mesafe koymaktır. Kültürel alanı apolitik bir alan gibi algılayan, onu mücadele zemininden koparan bir anlayış kabul edilemez. Biz kültür-sanat alanına, hem işçi sınıfının devrimci kültürünü yaratma, onu geliştirme, burjuvazinin yoz kültürünün etkisin püskürtme; hem de bizzat bu alandan kitlelerle temas olanaklarını yakalama, onları etkileme olanağı olarak bakarız. Bugün için bizim eksik kalan yanımız bu alana doğru bir perspektifle yaklaşamamak değil, buradaki ihtiyaç ve olanaklardı görememektir.

Bir başka alan da kitleler içerisinde dayanışma anlayışını geliştirmektir. '80 öncesinde neredeyse devrimcilerin tekelinde bulunan toplumsal dayanışmanın örgütlenmesi bugün tümüyle unutulmuş görünüyor. Tabi reformistler için aynı şeyi söyleyemeyiz. Dinar depreminin ardından bazı gruplar konser düzenleyip para topladı, yardım malzemesi topladı, ziyarette bulundu. '80 öncesi ise bu çok daha farklı biçimlerde ve geniş çaplı yapılıyordu. Bugün için faaliyetimizin önemli bir kesimini oluşturmasa da bu alandaki boşluğu hızla doldurmalıyız. Kendi örgütsel çalışma alanlarımız gözetildiğinde birçok olanakla karşılaşıyoruz. Türkiye'de günde ortalama 5 insan iş kazalarında hayatını kaybediyor. Okullarda bunun üzerinden bir teşhir ve yardımlaşma kampanyası düzenlemek, hem gençlik, hem de sınıf çalışmamızı besleyecektir. Aynı şekilde grevler önemli bir araçtır. Ama bu daha ziyade bir ziyarete olarak yaşanıyor, oysa daha geniş kapsamlı bir dayanışma faaliyeti organize edilmelidir. Bu konuda işçi sınıfının tarihi deneyimlerle doludur, en yakın örneklerinden biri Liverpool grevidir. Kitleler arasında devrimci dayanışma duygusunu geliştirmek temel bir ihtiyaçtır. Bu konuda da olanaklar ve ihtiyaçlar birlikte doğuyor, yeter ki değerlendirmesini bilelim.

Burjuva basın yayın organlarına "sızmak" ayrı bir görev. Bu elbette güçlü bir politik

*(Devamı s.14'de)*

# *Düşkünleşmeyi hareketimize karşı düşmanca davranışlara vardıranları affedemeyiz*

**Habip GÜL/Tekoşin**

Lenin, 27 Mayıs 1919'da, Macar işçilerinin zaferini (devrimini) selamlamak amacıyla kaleme aldığı mesajda şunları söylüyordu:

*"Macar işçileri! Yoldaşlar! Sizler dünyaya gerçek bir proletarya diktatörlüğü platformu üzerinde bir darbe ile bütün sosyalistleri birleştirme yeteneğini göstererek Sovyet Rusya'dan daha güzel bir örnek koydunuz. Şimdi itilaf devletlerine karşı amansız bir savaşta en pahalı ve en zor bir görevle karşı karşıya bulunuyorsunuz. Metin olun. Dün sizi ,proletarya diktatörlüğünü desteklemiş olan sosyalistler arasında, ya da küçük burjuvazi arasında yalpalamalar başgösterebilir,* ***bunları acımasızca bastırın. Savaşta korkağın meşru yazgısı mermi çekirdeğidir.*** *Sizler yalnızca meşru, haklı ve gerçek bir devrimci savaş, ezilenlerin ezenlere karşı bir savaşını, çalışan halkın sömürücülere karşı bir savaşını, sosyalizmin zaferi için bir savaş veriyorsunuz."*

Lenin'in çok özel bir süreç ve gelişme karşısında Macar işçilerine öğütledikleri, dün olduğu gibi bugün de geçerliliğini korumaktadır. Komünistler işçi sınıfı ve emekçilerin çıkarları ve geleceği uğruna en ağır bedelleri göze alarak ve sonuçlarına katlanarak mücadele ediyorlar. Ve onlar, bedel ödemekte gösterdikleri bu tereddütsüzlüğü gerek düşmana, gerekse kendi saflarında boyveren ve örgüte karşı düşmanca davranışlara girmekten geri durmayan düşkünleşmiş unsurlara karşı da göstermelidirler. Biz en elverişsiz koşullarda, her türlü fedakarlığa katlanarak ve enerjimizin her damlasını kullanarak taş üstüne taş koyuyoruz. Kollektif emeğimizin ürünü bu kollektif yapı ve birikime en rezilce niyet ve nedenlerle kim el uzatıyor, onu yıkıp tahrip etmeye yelteniyorsa, kesin bir biçimde düşman muamelesi görmelidir. En düşkünce kişisel niyet, hesap ya da kaygılarla harekete zarar vermekte tereddüt etmeyen unsurlara karşı hiçbir hoşgörü, hakettikleri bedeli ödettirmekte hiçbir tereddüt gösterilmemelidir. Bu sınıf mücadelesinin ve iktidar savaşımının olmazsa olmaz basit bir kuralıdır.

Belli bir dönem belki de belli bir heyecanla örgüt saflarında yeralan, ama savaşın ağır bedeller gerektirdiği bir dönemde düşmanın basıncı karşısında kendi geleceğini pazarlık konusu yaptığı gibi işçi sınıfı ve emekçilerin geleceğini de bir biçimde satan, kollektif bir emeği düşman saldırılarına açık hale getireren, değerleri tahrip edenler de bunun bedelini ödemek zorunda kalacaklardır. Bizim geleceğimizi, kendi düşkün özlem ve yaşamları uğruna, bilinçli bir biçimde sınıf düşmanlarımızla pazarlık malzemesi yapanların ise "meşru yazgısı" elbetteki "mermi çekirdeği" olacaktır. Bu siyasal mücadelenin kaçınılmaz bir gereğidir.

Her korkaklığın, her ihanetin ve uzlaşmacılığın temelinde bir sınıf mantığı ve kişiliği vardır. Fakat bunu günlük politik mücadele içerisinde gecikmeksizin görmek, çözümlemek ve zamanında etkisiz kılmak sanıldığı kadar kolay değildir. Çünkü bir sınıfın tavrı olarak tabir ettiğimiz korkaklık, ihanet, uzlaşmacılık ve komploculuk kendini her zaman kaba bir tarzda dışa vurmaz. Kimi zaman örgüt saflarında kendine oluşturmaya çalıştırdığı özerk yaşam biçimiyle, kimi zaman yoz ve düşkün kişiliğiyle, kimi zaman örgüt sorumluluklarına karşı gösterdiği liberal tutumuyla, kimi zaman düşman karşısındaki titrek ve uzlaşmacı tutumuyla, kimi zaman ise yoldaşlar arasındaki kimi sorunları düşkün kişiliğine bir sıçrama zemini yapmaya çalışarak kendini gösterir. Bütün bunları ince yöntemlerle ve sinsice yapan bu kişiliğin kendi sınıf kimliğinin somutlandığı, dolayısıyla açık

oynama cesareti bulduğu dönemler, genellikle ağır bedelleri gerektiren kritik dönemlerdir.

Örgütümüzün kısa sayılabilecek on yıllık siyasal yaşamına bakalım. İkinci Genel Konferansımızda tasfiye edilen düşkünleşmiş liberal öğeler son tahlilde yukarda bahsettiğimiz kişilik ve kimliğinin ürünüydüler. Fakat yine de bu tasfiyeci çıkışın kendine göre sol hareketteki genel tasfiyeci gelişme ile örtüşen, genel plandaki koşulların ürünü olan, bu çerçevede kendine göre ideolojik-politik bir biçime de bürünen daha genel, deyim uygunsa daha "olağan" bir yapısı ve niteliği vardı. Fakat bir de kişisel çürüme ve kokuşmanın, bir tür oportünistleşmenin ortaya çıkardığı tipler ve ve bunların bir hareketin maddi ve manevi değerlerine karşı düşkünleşmesi örnekleri vardır. Bir süre önce bir kentteki açık çalışmada ortaya çıkan ve örgütümüzün devrimci kamuoyuna "Partiye karşı komplo" olarak duyurduğu özel olay bu türdendir.

Zamanında, 1992'de, liberal tasfiyeciliğin taşıyıcılığını yapan unsurlarla bu son örnekteki türden provokatif unsurlar temelde aynı bozuk küçük-burjuva kimlik ve kişiliğin temsilcileridirler. İlk örneği oluşturanlar genel koşulların ve hareketin iç zaaflarının elverişli zemininde tasfiyeci nitelikte de olsa bir ideolojik-politik kimliğe bürünerek, böylece kendi tükenmiş kişiliklerini bir ölçüde gizleyerek bir örtüye sarma olanağı bulabilmişlerdi. Bugün ise koşullar farklıdır. Komünist hareketin durumu ise daha da farklıdır. Komünist hareket parti ipini göğüslemekte, sol hareketin karşısında bu ülkenin toplam komünist birikimi için bir toplanma ve birleşme merkezi olduğunu günden güne daha kuvvetli bir biçimde göstermektedir. Fakat bunun kendisi yükümüzü ve sorumluluklarımızı azaltmamakta, tersine çeşitlendirip çoğaltmaktadır. Bunun hakkından gelebilmek, partili kimliğin hakkını verebilmek, küçük-burjuva kimliğe ve kültüre özgü her türlü zaaf, eğilim, alışkanlık ve düşüncenin hızla terkedilmesini gerektirir. Örgüt bunun bilincindedir ve bu çerçevede saflarına her zamankinden daha kararlı bir biçimde yüklenmektedir. İşte bu yüklenmeye dayanamayan, kendi zaaflı tarzları ve alışkanlıklarında ısrar edenlerden bazıları rezilleşebilmektedirler. Düne kadar herşeyi olumladıkları ve övdükleri bir harekete karşı, sırf kendi düşünce, kaygı ve hesapları nedeniyle düşmanca davranabilmektedirler. Otoritesine, iradesine, disiplinine saygı gösterir göründükleri bir harekete karşı fesada ve komplolara girişebilmektedirler. Bu, bir gelişmenin onurunu paylaşma gücü gösteremeyenlerin buna karşı düşkünleşmeleridir. Bu davranış, genel planda zayıf küçük-burjuva öğelere değil, ancak bu tür zayıflıkları taşıyanların en yoz, en dejenere olmuş öğelerine özgü bir davranış biçimidir. Böylelerini hiç affetmemeliyiz. Saflarımızdan ayrılmaya, mücadeleden kopup kaçmaya, düzen içinde düşkünce bir yaşam seçmeye herkesin hakkı vardır. Biz böylelerini tiksinti ve aşağılamayla karşılamanın ötesinde herhangi bir başka muamelenin konusu yapmaz, yolumuzu yürürüz. Ama mücadeleden kaçışı kollektif emeğimize, maddi ve manevi değerlerimize karşı düşmana özgü bir saldırının konusu yapanlara düşman maumelesi yaparız. Bunları affetmemeliyiz, affetmeyeceğiz. Buna hakkımız olduğunu da sanmıyoruz.

Komünist bir hareketin çeşitli sınıf ve toplumsal katmanlardan bireyleri saflarına kazanması doğal ve kaçınılmazdır. Saflarımıza katılan bu unsurlar doğal olarak uzun süre mensubu oldukları sınıf ve toplumsal katmanın yaşam tarzını, alışkanlıklarını, kültürünü ve değerlerini taşırlar. Bunlar siyasal mücadele içerisinde, ideolojik çizgimiz doğrultusunda yeni bir kimlik, kişilik ve kültürle dönüştürülüp sınıf intiharını gerçekleştirdikleri oranda komünistleşirler. Bu yapılamadığı koşullarda ise, mevcut kişilik bulunduğu her ortamda kendine uygun bir kültür, yaşam tarzı ve bir siyasal zemin yaratma çabasına yönelir. Bu kaçınılmaz olarak onu hareketle karşı karşıya getirir. Kendini dönüştürmek yerini mevzilerini korumaya girişir. Kendini kolay var edemeyeceğini anlayınca, bu kez sinsi yöntemlere başvurarak tutunmaya çalışır. Zira konum ve kariyerleri böyleleri için çok önemlidir. Bunun için de entrikacı, içten pazarlıkçı ve uzlaşmacıdırlar.

Lenin'in sözleriyle biz, *"yalnızca meşru, haklı ve gerçek bir devrimci savaş, ezilenlerin ezenlere karşı bir savaşını, çalışan halkın sömürücülere karşı bir savaşını, sosyalizmin zaferi için bir savaş"* veriyoruz. Bu savaşta en

büyük gücümüz ve silahımız proletaryanın devrimci örgütü/partisidir. Kollektif emeğin ürünü olan böyle bir parti/örgüt kendisini örgütsel ilke, kural ve disiplini üzerinden varedebilir. Sözünü ettiğimiz kimlik kendini dönüştüremediği içindir ki, devrimci mücadelenin olmazsa olmaz olan bu aracına da, onun ilkelerine, kurallarına ve disiplinine de yabancıdır. Bunun gerisinde ise emekçi sınıfların davasına yabancılık vardır. Hareketle karşı karşıya gelmediği sürece bu köklü zaafiyet dışa vurmaz. Onun için önemli olan kendisini gerçekleştirebileceği, küçük-burjuva benliğini tatmin edebileceği bir zeminin varlığıdır. Bunun koşulları olduğu sürece ve bu çerçevede bireysel "emeğini" sunmaktan kaçınmaz. Bu "bireysel emek" alanı onun için herşeydir, tek varoluş zeminidir. Bu nedenle kıskançlıkla korumaya çalışır. "Kollektif emek" ise onun yabancısı olduğu bir şeydir. Bunun içindir ki, kendi varoluş zeminini kaybettiği andan itibaren kendini de kaybeder, "kollektif emeğe" saldırmakta son derece pervasız davranır. Ortak emeğin ürünü olan herşeyi tahrip etmekte, kirletmekte ve yaratılan değerlerin üzerinde tepinmekte şaşkınlık verici bir rahatlık sergiler. İşi düşkünleşmeye, komploculuğa kadar vardırır.

Zor bir dönemin devrimcileriyiz. Dönüşme gücü gösteremeyen, dahası buna direnen küçük-burjuva kimlik ve kişilik, "zor"lukları aşma gücü ve iradesi gösteremez. Buradaki zorluklardan kastımız hiç de yalnızca karşı-devrimin zoru değildir. Mücadelenin bugün büyük bir sabır, ısrar, kararlılık ve yoğun bir emek harcamayı gerektiren zorlu bir süreç olarak ilerlemesidir.

Kısa dönemli başarılar bu küçük-burjuva kişiliğe bir süre için belli bir haz ve tatmin sağlar. Ama ilk zorlanmada hoşnutsuzluk kaba bir tarzda ve kendi dışına yönelerek dışa vurmaya başlar. Kendi dışında yaşanılan zorlanmaları anlama gücü ve yeteneği gösteremezken, kendi yaşadığı zorlanmaları kolaycı yöntemlerle açıklamaya ve aşmaya çalışır. Küçük-burjuva bireyciliği ve tekyanlılığı öne çıkar. Örneğin kendisi dışındaki herşeyi uluorta eleştirmek onun için bir "hak"tır, ama kendisinin eleştirilmesi büyük bir "haksızlık"tır. Dönüp kendisini sorgulama gücü gösteremez, dahası buna tutucu bir biçimde direnir. Kuşkusuz "kendi yetersizlikleri de vardır", ama kendisinin dışındaki herşey aksamaktadır, zaaflıdır, bütünleşebileceği hiç kimse yoktur. Bir konumun yetkilerini istismar ederek kullanır, ama bu konumun gerektirdiği görev ve sorumlulukları ne ölçüde yerine getirdiği konusundaki eleştirileri göğüsleme gücü gösteremez. Devrimci bilinç ve irade zayıflığı böyle bir noktada onu kolayca örgütle karşı karşıya getirir. Devrimi kazanmanın biricik aracı olan olan örgütün ahlakı, ilkeleri, değerleri onun için tüm önemini yitirir. İşte bu zemin bu küçük-burjuva kişiliğin üzerinde kalmayı başaramayacağı son derece kaygan bir zemindir. Bu zeminde "özel" sorunları kullanma, kendi yoldaşlarını suça alet etme vb. en iğrenç yol ve yöntemlere başvurur. Kollektif emeğin cisimleşmiş ifadesi olan devrimci örgütü dedikodu, spekülasyon ve yalanlar üzerinden tahrip etmek için elinden geleni yapar. Bunun bir örgütü provokasyonlara açık hale getirmesi onu hiç ilgilendirmez. Zaten bu rolü kendisi üstlenmiştir. Devrimci mücadeleye, devrimin çıkarlarına karşı sorumluluk duygusunu tümüyle yitirmiştir. Karşı-devrimci ruh hali denilen şey işte budur.

Komploculuk düşkünlüktür. Çünkü varoluş biçimi ve yaşam alanı, tek tek samimi devrimcilerin devrimci ve temiz duygularını istismar etmeye, büyük bedeller ödenerek yaratılmış bir ortak emeği kendi rezilce niyet ve kaygıları uğruna çiğnemeye dayanır.

Komploculuk korkaklıktır. Çünkü o her zaman konumunu yitirme korkusuyla yaşayan ve bunu yitirmemek için her yolu mübah sayan bir kişiliğin davranış tarzıdır. Bu davranış arkasındaki kişilik düşünce ve niyetlerini açıkça ortaya koyma cüreti gösteremeyecek kadar siliktir. Yalan, spekülasyon, dedikodu, iftira onun malzemeleridir.

Olay yalnızca "komploculuk"la mı sınırlıdır? Birçok belirti ve gösterge sorunun hiç de bundan ibaret olmadığını düşündürtmektedir. Devrimci bir örgüt karşı-devrimin işine yarayacak bu tür gelişmeleri sorgulamak ve arkasındaki tüm saikleri açığa çıkarmak zorundadır. Bu tür komplolara girişenler bunun hesabını vermek ve özellikle bu noktayı açıklığa kavuşturmak zorundadırlar. Komplocu faaliyet sürecinde, düşman zoru karşısında boyun eğen ve karşı-devrimin işbirlikçisi haline

gelen bir zayıf kişiliğin davranışları sergilenebilmişse, bu hesap mutlaka verilecektir.

Her geçen gün devrimin olanaklarının daha da büyüdüğü bu coğrafyada bugün tarihsel sorumluluk, bu olanakları işçi sınıfı ve emekçi yığınları iktidara taşıyabilecek savaş kurmayını, ihtilalci sınıf partisini yaratmaktır. Düşman tüm olanaklarını kullanarak sürecimizi sekteye uğratma çabasındadır. Bu çabaya dolaylı da olsa ortak olan tüm düşkün kişilikler acımazsızca ezileceklerdir. Ve eğer bu doğrudan bir işbirliğinin ürünü ise, böylelerinin yazgısı kesin bir biçimde yalnızca "mermi çekirdeği" olacaktır.

*(Ekim, sayı:190, 1 Nisan '98)*

# Kaçakların elinde tasfiyeciliğin bayrağı var!

**Habip Gül**

EKİM'den ayrılanlar olduğunu "Devrimci Komünist Birlik" imzalı bildiriden öğrendik.

Bir harekette "ayrılmalar" (ayrıldığını (!?) söyleyen DKB'dir) genellikle hoş bir durum arzetmezler. Ancak hareketi devamlı geriye çeken bir "kan uyuşmazlığı" uzun süreden beri yaşanıyorsa, buna kararlılıkla müdahale etmemek çok daha kötüdür. Kısacası kirli kanın akıtılması bir zorunluluktur.

DKB'nin kimi "ayrılık" gerekçeleri, daha önce EKİM'in yayın organlarında, Konferans Kararlarında açık yüreklilikle ortaya konmuş ve var olan zaafların giderilmesi için kararlar alınmıştır. Geriye kalan ise, bunları pratikte aşmak için iddiamıza layık olmaktır. Kuşkusuz bu görev çok çaba ve fedakarlık ister. Bunu ancak komünistler başarır, yoksa düzenin saldırıları ve legalist tasfiyeci rüzgar karşısında paniğe kapılıp yalpalayanlar değil.

EKİM '87'de üstlendiği misyonun ne kadar ağır ve sancılı olacağının bilinciyle yola çıktı. Kimi geçici yol arkadaşlarının zorluklara göğüs geremeyerek sağa sola savuralacakları onun için sır değildi. Üstelik bu kaçışların tam da düzenin saldırılarını yoğunlaştırdığı dönemlere denk geleceğinin ustalar tarafından tahlili de yapılmıştır.

Bizce bugün olan da budur. EKİM'den "ayrıldığını" söyleyen kimileri, sorunlarla mücadele edip çözmek ve gidermek yerine, sorunlar ve düzen karşısında bunalıma düşerek, kaçmayı yeğlemişlerdir. Bildirilerinden görülen odur ki, kaçarken seçilebilecek en kötü ve ucuz yöntemi seçmişlerdir: Çamur atmak! Ama unutulmasın, Ekimci komünistler EKİM saflarındaki komünist potansiyelde çatlaklar yaratmak için kullanılan bu yöntemlerin tahlililini yapabilecek güç ve yetenektedirler.

Gariptir ki, bildirilerinde şöyle deniyor; 'Bizler parti ve devrim davasının neferleri olarak bırakılan bayrağı devralarak yeni bir Ekim devrimini Türkiye'de gerçekleştirmek için savaşa atıldık'!

Biz Ekimci komünistlerin buna yanıtı nettir: '87'de aldığımız ve yükselttiğimiz proletaryanın kızıl bayrağı ellerimizdedir. Onu her zaman onurla taşıyacağız! Açıktır ki bu arkadaşlar yanlış bir bayrak, tasfiyeciliğin bayrağını almışlardır!

Biz Ekimci komünistler asla marjinal bir grup ya da mezhep olmaya çalışmadık. Bizim ihtiyacımız bu değildir. Bize gerekli olan, proletaryayı iktidara taşıyacak bir proletarya partisidir.

Bu görevin üstesinden geleceğiz. İddialıyız! Kapitalist sistemi Türkiye halkasını parçalayacağız ve proletarya iktidarını kuracağız. Bu hedefe kolay ve düz yoldan varılmayacağını biliyoruz. Hangi zorluklarla, sorunlarla olursa olsun, EKİM bütün bunların üstesinden gelecek ve elindeki bayrağı kapitalizmin göbeğine dikecektir. Bu şeref proletaryanın çelik disiplinine sahip komünistlerin olacaktır. Yarın bizimdir yoldaşlar!

***Kemalpaşa Cezaevinden Ekimci Tutsaklar*/10 Ocak '93**

*(Ekim*, sayı: 69, Mart '93)

## *TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri:*

# Örgüt ve kadro sorunları

### *(Örgüt Komisyonu materyallerinden...)*

**Sorunlar ve süreçler**

Örgüt, örgütsel işlerlik ve kadro sorunlarının bugünkü ana çerçevesini yerli yerine oturtmak, sorunların çözümünde öncelikli yüklenme alanlarını saptamak bakımından büyük önem taşımaktadır.

Devrimci bir çevrenin, grubun ya da komünist partisi inşa örgütü olarak EKİM'in sorunları değil, parti, parti örgütü ve parti kadrosudur sözkonusu olan. Dünün EKİM'i ile bugünün partisi iki farklı düzeydir. Örgüt, örgütsel işlerlik ve kadro sorunlarına yaklaşım da bu farklı düzeyler üzerinden ele alınmak durumundadır.

Parti, herhangi bir örgüt değil, proletaryanın özel bir örgütlenmesidir. Niteliği ve işlerliği, sendika vb. öteki işçi örgütleri de dahil, bütün örgüt biçimlerinden temelden farklıdır. Elbette her örgüt bir araçtır. Bu anlamda parti de bir araçtır. Fakat, proletaryanın öteki örgütlerinden ayrı olarak, komünist partisi yalnızca mücadelenin aracı değil, fakat aynı zamanda proletaryanın iktidar mücadelesinin öncü kolu, genelkurmayıdır da. Proleter sınıf savaşımının genelkurmayı olmanın özel bir örgütlenme biçimi gerektirdiği ve bu özel örgütün kendine özgü bir işlerliğinin olacağı açıktır

Partimiz, komünist partisi inşa örgütü olarak EKİM'in doğrusal gelişme süreçlerinin dolayısız bir ürünüdür. Bu anlamda, partileşme sürecinin tüm diğer alanlarında olduğu gibi, örgüt, örgütsel işlerlik ve kadro sorunları alanında da sorunları ele alırken, EKİM'in gelişme süreçleriyle organik ilişkini gözetmenin özel bir önemi vardır.

EKİM, belli bir tarihsel dönemde, belli toplumsal-siyasal süreçler içinde kendine özgü bir gelişme sürecinin ürünü olarak partiye evrildi. Bu nedenle, partimizin, inşa örgütünden devraldığı değişik alanlardaki zayıflık öğelerinin kendine has bir özelliği vardır. Bu zayıflık alanlarını gidermek, bugünkü öncelikli yüklenme alanlarının isabetli seçimi ile mümkündür.

EKİM, 10 yıllık gelişme sürecinin ardından bugüne geldi. Fakat, talihsiz bir tarihsel dönemin ürünü oldu. İdeolojik-siyasal ve örgütsel alanda geçmişten kalma komünist bir miras devralmadı. Üstüste binen iki yenilgi döneminin yarattığı tahribatla özel bir mücadele yürütmek durumunda kaldı. Teorik-ideolojik alanda önden özel bir hazırlığı olmadığı gibi, Marksizm adına yaşanan teorik deformasyonu gidermeyi özel bir sorumluluk olarak belirlemek zorundaydı. Bu 10 yıllık süreç içerisinde işçi sınıfı cephesinde üç yıllık bir kendiliğinden yükselişin dışında sınıf hareketi genelde durgundu ve hareketlilik alanları son derece istikrarsızdı. Proletaryanın öncü komünist partini kurma çabasındaki bir hareketin böyle bir durumda karşılaşacağı güçlükler özel bir izah gerektirmiyor. İşçi hareketindeki üç yılık yükseliş döneminde ise komünist hareket henüz yeni doğmuştu ve bu nedenle bir politik faaliyet kapasitesi ortaya koyabilecek bir durumda değildi.

10 yıllık süreç, Kürt ulusal hareketinin devrimci yükselişi ardından "siyasal çözüm"e yöneldiği bir dönem olarak yaşandı. Yurtsever hareket, devrimci saflarda tasfiyeci bir basınca yolaçarken, salt ulusal istemlerle sınırlı bir mücadele verdiği ölçüde, sömürgeci sermaye sınıfının işçi sınıfını şovenizmim etkisi altına alarak en azından tarafsız tutabilmesini de kolaylaştırdı. 10 yıl boyunca kitle hareketindeki durgunluğa yoğun bir devlet terörü eşlik etti.

Yeni bir hareket olması, geleneksel hareketin tek ses ve tek cepheden bu yeni yönelişi daha doğarken boğmaya çalışması, gelişme sürecinin sıkıntılı ve sancılı olması ölçüsünde saflarda yaşanan dalgalanmalar, çürütücü sürecin zayıf ve zayıflayan öğelerde

çöküş olarak yaşanması vb. İşte komünist hareket böylesi bir sürecin içinden çıkarak partili kimliğe ulaştı. Ve böylesine zorlu ve sancılı bir sürecin ürünü bir hareketin saflarının bir dizi yetersizlik ve zaafla malül olmasının da anlaşılır nedenleri vardır.

EKİM işçi sınıfı devrimciliğinin temsilcisidir. İlk oluşum döneminden itibaren gelişmesini işçi hareketiyle birleşme ve devrimci bir sınıf hareketi örgütleme temeli üzerinde sağlamaya çalıştı. Bu, partinin sınıf kimliğine ilişkin açık bir bilincin ürünü bir tutumdu. Ne var ki, hareketin ilk dönemlerinde hızlı bir gelişme süreci yaşaması ve bundan gelen güçlü bir politik faaliyet kapasitesi ortaya koyması bir yana, asgari bir faaliyet yürütecek gücü bulması bile bir süreç sorunu oldu. Dahası, saflarına katılan ilk güçlerin donanım ve deneyim yetersizlikleri işçi hareketindeki siyasal kısırlıkla birleşince, gelişme daha çok ideolojik perspektiflerinin gücü sayesinde yaşandı. Teorik-ideolojik çizginin çekeceği güçler ise geleneksel hareketin saflarındaki birikimin içinden olabilirdi, nitekim öyle oldu. Bu, proleter sınıf hareketi temelinde konumlanmayı ve bu temelde güç olmayı ayrıca güçleştiren bir rol oynadı. Geleneksel devrimciliği, bu aynı geleneğin içinde yetişmiş, onun ideolojik ve kültürel etkisini üzerinde taşıyan ve ideolojik bir tercihle ileri çıkmış güçlerle aşmaya çalışmak başlı başına bir sorunlar silsilesi zeminidir. Ne ki, bu, özel tercihlerin değil, doğal gelişme sürecinin kendiliğinden önünüze çıkarttığı bir durumdur.

Nitekim, biriken güçlerin asgari bir dönüşümünün sunduğu imkanlarla siyasal faaliyetin ana ekseni proleter kitle hareketine müdahale temeli üzerinde düzenlendi. Hareket siyasal çabasıyla da güç toplamaya başladı. Asıl olarak 3. Konferans'ın ardından yaşanan bu sürecin doğal bir arınma ve gelişme dönemi olduğunu da belirtelim. Bu süreçte hemen tüm temel çalışma alanlarında önemli güç kaybına yolaçan polis operasyonlarının sonuçlarıyla yüzyüze kaldık. Güç ve ilişkilerimizin önemli bir kesimi deşifre olduğu için, ya zorunlu olarak güç kaydırmasına gittik. Ya da durumu buna elverişli olmayanlar uzun süreler atalet içinde kaldı. Açık çalışmanın yeterli düzeyde örgütlenememiş olması, legalitenin kullanımında saflarımızda ortaya çıkan çarpık bakışın yanısıra bu alandaki kadro ve deneyim zayıflığı çalışma alanlarında bir dönem yaratılan birikimi süreklileştirme olanağından bizi yoksun bıraktı, kitle ilişkilerinde süreklilik sağlayamamanın da nedeni oldu.

Temel çalışma alanları başta olmak üzere, birçok alanda birkaç kez polis kuşatmasını boşa çıkarttık. Düşman kuşatmasının yoğunlaştığı dönemlerde zorunlu içe kapanmanın yarattığı bir dizi olumsuz yan sonuç oldu. Sınırlı kadro gücüne sahip olduğumuz gerçeği gözetildiğinde, siyasal birikimi ve deneyimi ile çalışmamızda önemli yer tutan bir dizi yoldaşın manevra alanının son derece sınırlanmış olması, gelişme süreçlerimizi ayrıca zora soktu.

Komünist örgütsel birikim, işçi hareketine devrimci müdahale çabasının ürünü olmasına rağmen, proleter sosyalizmle işçi hareketinin devrimci buluşmasını sağlamanın asgari güvencesidir henüz. Parti bu birikim temeli üzerinde kuruluyor.

### Partileşme süreci ve kavranacak halka

"İktidar savaşımında, proletaryanın, örgütten başka bir silahı yoktur." Bu temel ve özlü tanım, proletaryanın örgütü yoksa, hiçbir şeyi yoktur anlamına gelir.

Proletarya, nesnel tarihsel konumuyla çağdaş toplumun bu tek devrimci ve öncü sınıfının tarihsel amaçlarına başarıyla yürüyebilmesi ve bu amacın gerçekleşebilmesinin ilk ve asgari adımı bugünkü toplum içinde bağımsız bir siyasal sınıf konumu kazanabilmesidir. Bağımsız sınıf konumuna ulaşan bir kimlik kazanamamış sınıf, ücretli kölelik zincirlerine esir edilmiş kendi halinde bir yığındır. Proletarya ya devrimcidir ya da politik toplumsal kuvvet bakımından bir hiçtir. Proletaryanın bağımsız sınıf konumu kazanması ise, öncelikle ve özellikle "sosyalizmle sınıf hareketinin örgütlü birliği"nin cisimleşmiş hali olan öncü örgütü; devrimci sınıf partisinin varlığını gerektirir. Bu anlamda bugün parti, bağımsız sınıf hareketi yaratmanın aracıdır. Sınıflar, genel bir kural olarak, öncelikle kendi sınıf partileri şahsında siyaset sahnesine çıkarlar. Ve bu partilerin kendi sınıfıyla bütünleşmeleri, mensubu bulundukları sınıfın hareketinin organik bir parçası haline gelmeleri bir süreç sorudur.

Bilimsel sosyalizmle işçi hareketinin devrimci buluşması her toplumda kendine özgü bir seyir

izler. *"Bütün ülkelerde işçi hareketiyle sosyalizmin birbirinden bağımsız varlık sürdürdüğü ve ayrı yollarda yürüdüğü bir dönem olmuştur -ve bütün ülkelerde bu bölünme, sosyalizmin ve işçi hareketinin güçsüzleşmesine yolaçmıştır; ancak bütün ülkelerde sosyalizmin işçi hareketiyle birleşmesiyledir ki, ikisi için sağlam bir temel yaratmıştır. Fakat her ülkede sosyalizmin işçi hareketiyle bu birleşmesi tarihsel olarak ortaya çıkmıştır, her ülkede zaman ve mekan koşullarına göre farklı yoldan meydana gelmiştir."* (Lenin).

Türkiye'de sosyalizmle işçi hareketinin birleşmesinin teorik-ideolojik, siyasal temelleri sağlam bir tarzda döşenmiştir. Ama, sosyalizmle işçi hareketinin pratik bütünleşmesi henüz gerçek anlamda gerçekleşmiş değildir. Böyle bir bütünleşmeyi sağlamak için gerekli olan örgütsel hazırlık komünistler açısından ancak şimdi tamamlanabilmiştir. Bu nedenle, partileşme sürecinin bugün kavranması gereken halkası komünist partisinin işçi hareketiyle devrimci buluşmasını biran önce pratik olarak sağlamaktır. Komünist örgütün -parti örgütünün- proleter sınıf kimliği üzerinde gelişmesi, yetersizliklerinden ve zaaflarından arınması bu zorlu sürecin bir sorunu ve dolayısıyla bu süreçte gösterilecek çabanın ürünü olacaktır. Bugünkü sorun ve sorumluluklara komünist bir öncünün; partinin misyonu çerçevesinde yaklaşmak durumundayız, yönündeki vurgumuz da bu temel üzerinde anlaşılmalıdır.

### Parti faaliyeti ve acil görevler

Ağustos '97'de MK'nın bir temel sorun olarak ele aldığı ve belli sonuçlara bağladığı "örgütsel yapının hızla genişletilmesi ve iç örgütsel yaşama çeki düzen verilmesi" ihtiyacı tümüyle ortadan kalkmış değildir. Kuşkusuz ki, sözünü ettiğimiz sorunlar '97 Ağustos'uyla aynı kapsamda değildir. Fakat, mahiyeti ve düzeyi ne olursa olsun, sözünü ettiğimiz sorunların çözüme ulaştırılması şimdi daha büyük bir aciliyet taşımaktadır. Bir inşa örgütü değil, işçi sınıfı ve potansiyel sosyalist birikimin karşısına artık bir parti olarak çıkıyoruz.

### Proleter sınıf temeli üzerinde örgütsel darlığı aşmalıyız

Örgütsel işlerlik ve kadrolaşma sorunlarına geçmeden önce öncelikle bir hususu belirtmekte yarar var. Bir siyasal hareket olarak etkimiz hayli geniş bir alana yayılmış olmasına rağmen, inşa örgütünden devralman parti örgütü mevcut durumuyla oldukça dardır. "Darlığı aşmak" öncelikli sorunlarımızdan biridir.

İkincisi; güçlerimizi yeniden biçimlendirme sorunu, bu güçlerin partili kimliğin misyonuna uygun bir pratik seferberliğinden ayrı düşünülemez. Bu pratik seferberlik, sınıfı eksen alan, tanımlanmış birimlerde derinlemesine bir çalışma ile bunu bir alan çalışmasıyla başarılı bir tarzda birleştiren, inisiyatif, yaratıcılık ve ısrara dayalı sürekli ve sistemli bir politik faaliyetten başka birşey değildir. Örgütsel gelişme ve genişlememiz ancak böylesi bir faaliyet içinde mümkün olacaktır. İdeolojik planda proleter sosyalizmi perspektifine ulaşmış kadroların, pratikte sınıf devrimciliğine, partili kadro kimliğine uygun bir yeniden biçimlenmesi, ancak bu faaliyet içinde gerçekleşecektir. Sınıfın en ileri, sınıf bilincine ulaşmaya açık devrimci öğeleri, partimize ancak bu tür bir çabanın bir ürünü olarak akacak, saflarımızı devrimci sınıfsal özellikleriyle ve proleter sınıf havasını taşıyarak güçlendirebileceklerdir. Bu tür bir çalışma ve sınıfın devrimci özlemlerinin ifadesi ve ürünü parti gerçekliği ile bir arada, bir yanıyla sınıfın öncülerini partiye iterken, öteki yönüyle de partimizin sınıf kitlesi üzerindeki politik etkisini günbegün artıracak, yayacaktır. Proleter sosyalizm maddi silahlarına böylece ulaşacak, politik ve örgütsel kültürümüz, mücadele değerlerimiz, ihtilalci çizgi ve geleneklerimiz, parti fabrika hücreleri temeline kavuştuğu ölçüde gerçek dayanağını ve kökünü bulmuş olacaktır. Programımızda billurlaşan teorik-ideolojik çizgimiz böylece tam teminat altına alınmış olacaktır.

Asıl sözü getirmek istediğimiz husus ise şudur: Parti önderliği ve yönetim kademelerinin sorumluluklarını tam yerine getirmesi koşuluyla, mevcut güçlerin daha geniş ve etkin bir sorumluluk alanı üzerinde tam bir inisiyatifle seferber edilmeleri bir başka zorunluluktur. Devrimci tercihlerinde net ve devrimci kimliği güvenilir, parti çizgisini asgari bir düzeyde kavramış kadroları, parti örgütünün kökleştirilmesi ve çalışma alanlarının genişletilmesi hedefi çerçevesinde daha geniş sorumluluklarla yükümlü kılmalıyız. Kimi

kadroların genç ve tecrübesiz olmalarından korkmamalı, bu noktaya takılmamalıyız.

*"Çoğu devrimcinin kusurlu hazırlığı, bu son derece doğal bir olgu olduğu için özel bir endişe yarat*(mamalı). *Görevler doğru saptandığında, bu görevleri yerine getirmek amacıyla tekrar tekrar girişimde bulunmak için enerji mevcut olduğunda geçici başarısızlıklar ancak küçük musibetler olabilir... Devrimci deneyim ve örgütsel ustalık edinilebilen şeylerdir. Yeter ki insanda gerekli özellikleri edinme isteği olsun."* (Lenin). Yeter ki insan gelişmeye, yenilenmeye açık olsun. Hatalarının farkına varsın ya da hataları gösterildiğinde bundan öğrenmek için içtenlikle gayret etsin.

Bu fikri işlemeli, kadro gücümüzü ve parti çevresini buna kazanmalı, bu temel üzerinde etkin bir inisiyatifi açığa çıkarmayı başarabilmeliyiz.

İşçi sınıfının politik gelişiminin ve politik örgütlenmesinin ilerletilmesi -partimizin öncelikli ve temel görevi budur. İşçi sınıfı hareketini bağımsız sınıf konumuna kavuşturmak ile parti örgütünü sınıf temeline dayalı olarak geliştirmek, partiyi proleter damar üzerinde kökleştirmek görevleri üstüste düşmektedir.

Parti örgütümüzün bugünkü en temel sorunlarından biri, işçi kökenli kadroların azlığı, sınıfı hareketiyle organik ilişkilerimizin zayıflığıdır. Kadro ve ileri sempatizanlarımız daha çok küçük-burjuva sosyal kökenden gelen devrimcilerden oluşmaktadır. Bu, sınıf çalışmasındaki 10 yıllık ısrarımıza rağmen böyledir.

Sosyalist düşüncenin işçi sınıfının ileri kesimlerinden kopuk olması devrimci hareketi güçsüzlüğe mahkum etmektedir. İşçi sınıfı hareketi, '60'lı ve '70'li yıllarda sosyalist ve sosyalizme eğilimli, daha da önemlisi militan ve mücadeleci önemli bir kuşak barındırıyordu. Aynı genişlikte ve militanlıkta olmasa bile '80'li yılların sonunda ve '90'lı yılların başında da böyle bir kuşak vardı. Oysa bugün için, istisnaları sayılmazsa, böyle bir kuşaktan sözetmek olanaksızdır. Kendiliğinden sınıf hareketi geri düzeylerde seyrediyor. Karşı-devrim işsizlik terörü ve zulümle öncü kesimleri ve kitleleri terörize etmeyi başarmış bulunuyor. Tüm bunlar komünist öncünün karşı karşıya bulunduğu temel zorlukları kendiliğinden ortaya koyuyor.

Hareketin mevcut seyrini değiştirmek, bu boğucu ve çürütücü havayı dağıtmak, kendi başına öncünün çabasıyla elbette başarılamaz. Fakat bugünkü ataleti ve tıkanıklığı besleyen temel faktörlerden birinin devrimci önderlik boşluğu olduğu da unutulmamalıdır. Siyasal performansı ve istikrarlı çabasıyla harekete güven veren, tuttuğunu ısrarla koparmaya çalışan bir öncü kurmayın süreci hızla tersine çevirmesi son derece olanaklıdır.

İşçi sınıfı hareketinin mevcut durumu ve seyrinin devrimci çalışmanın üretkenliği açısından yolaçtığı sonuçlar ne olursa olsun, hareketin tabanında ve ileri kesimlerinde bir arayış vardır. Bu arayışları ileri çekmek, devrimcileştirmek ve yaygınlaştırmak komünist öncünün bugünkü pratik sorumluluğudur. Bu, ısrar ve yaratıcılık kadar, ustalık ve soluklu davranmayı başarabilmeyi gerektirir.

### Örgütsel işlerliği doğru temeller üzerinde oturtmalıyız

Parti örgütünün işlerliğini zaafa uğratan, demokrasisini istismar eden, disiplinini çiğneyen, haklarını kullanıp görevlerini yerine getirmeyen, yetkilerini görevlerini başarıyla yerine getirmenin bir dayanağı olarak değil, keyfiyete kaçmanın imkanı olarak kullanan, örgütsel ilke ve kuralları esneten, değerlerini şöyle ya da böyle zedeleyen bir kimse, niyetinden bağımsız olarak, proletaryanın silahlarından arındırılmasına hizmet eder. Bu, parti saflarında burjuva ideolojisinin, değer yargılarının, anlayış ve işleyişinin etkisini güçlendirme çabası demektir.

Proletaryanın devrimci silahlarından arındırmasında bu tür bir çabanın iki yönlü bir kaynağı vardır. İlki, burjuva sınıf ideolojisinin, kültürünün, gelenek ve alışkanlıklarının dolayısız etkisidir. Parti, burjuva bir toplumda mücadele ettiğine göre, böylesi bir toplumun etkisinin her bakımdan parti içinde kendini göstermesi kaçınılmazdır. Çünkü burjuva ideolojisi, egemen ideoloji olmanın yanısıra, *"köken itibarıyla sosyalist ideolojiden çok daha eskidir, daha çok yönlü gelişmiştir, ve sosyalist ideolojiyle karşılaştırılamayacak kadar çok yaygınlaşma olanaklarına sahiptir."* (Vurgu Lenin'in) Bu nedenle, parti saflarında da burjuva ideolojisine karşı etkili ve sistematik bir mücadele bir an bile ihmal kabul etmez.

İkincisi; parti kadro gücünü bizzat bu toplumda yetişmiş insan faktöründen devşirmektedir. Bu kadroların sosyal köken olarak işçi, emekçi ya da öteki katmanlardan geliyor olmasının belli bir önemi olmakla birlikte, burjuva toplumun içinde yetişen bireyler oldukları ölçüde, kopup geldikleri topluma ait bir dizi özelliği de parti saflarına birlikte taşırlar. Bu güçlerin eğitimi ve dönüşümü temelde teorik-ideolojik, siyasal vb. alanlar üzerinden bir eğitim, ideolojik çizgimizin sınıf doğasına uygun bir toprakta yeniden yeşerme ve bunu olanaklı kılacak bir işleyiş ve etkinlik tarzının konusu olmakla birlikte, bu kendi başına yeterli değildir. Parti böyleleri üzerinde sıkı bir denetim uygulamalıdır. Zira, proleter sosyalizmin henüz gerçek maddi kuvvetlerine kavuşamadığı, dar bir devrimciler topluluğu olduğu bir dönemden geçiyoruz. Henüz işçi sınıfının siyasal kuvvetinin basıncından yoksunuz. Dolayısıyla dizginleyici faktörler henüz çok zayıf. Bunun kendisi, bu alanda çok daha hassas olmayı, ilkeli bir mücadeleyi gerektirir.

### Çürüyen düzenin çürütücü etkilerine karşı mücadele

Egemen burjuva sınıf, emekçi sınıfları yalnızca kaba şiddet ve baskı ile yönetimi altında tutarak sömürmüyor. Şiddet ve baskı yönetmenin belli bir aracı olarak devreye giriyor. Burjuvazi emekçi yığınları asıl olarak ideolojik hegemonyasıyla, kültürel kuşatmasıyla, geleneklerinin gücüyle, yaşam tarzı ve değerlerinin sistematik bir pompalanmasıyla vb. zehirleyip yabancılaştırarak yönetiyor. İdeoloji ve kültür bir üstyapı kurumu olarak burjuvazinin bu temel amacına hizmet ediyor. Tüm bunların devrimci bir örgütün yapısına ve yaşamına sızması ise çok daha ince biçimler içinde gerçekleşiyor.

Burjuva, küçük-burjuva alışkanlıklar, anlayışlar, düşünüş ve davranış tarzı... Küçük-burjuva kollektivizmi, bireycilik, bencillik, benmerkezcilik, kısımcılık... Proleter kollektivizme yabancılık, kollektif etkilenmeye kapalılık... Kollektif birleşme yerine klikçilik... Örgüt yaşamında devrimci aleniyetten, denetimden kaçış... Disiplinsizlik, sorumsuzluk, liberalizm ve laçkalık... "Özgürlük" adına anarşizan girişimler, tutum ve davranışlar... Kollektifin tasarrufu ve tarzı yerine bireycilik ve çevrecilikte ısrar... Hotzotculuk ve sekterlik... Planlı bir yaşamdan yoksunluk... Bohem yaşam alışkanlıkları... Sosyal kişilik zayıflıkları, sosyal ve siyasal yaşamı bütünlüklü olarak düzenleyememek ya da bundan uzak durmak... Örgüt yaşamının sorunlarını kişisel ilişki alanına taşımak ve böylece dejenerasyona kapı aralamak... Yaşamındaki çifte kişiliğin, davranış tarzının bir sonucu sosyal yaşam bozukluğu... Sosyal-ahlaki ilişki alanında ilke, değer ve açıklıktan yoksunluk, fırsatçılık, istismarcılık, ikiyüzlülük vb. dejenerasyon ürünü kişilik özellikleri, vb... Tüm bunlar egemen ideoloji, kültür, yaşam tarzı ve geleneklerin etkileri olarak şu ya da bu düzeyde devrimci saflara sızarlar. Devrimci kimlik ve kişilik ile örgütsel devrimci iç yaşamın sinsi iç düşmanlarıdır bunlar.

Devrimci bir parti yaşamında aslolan bu tür etkilerin ortaya çıkıp çıkmaması değil, buna karşı gerekli mücadeleyi hakkıyla vermektir. Bu mücadele bugün için çok daha büyük bir önem ve aciliyet taşımaktadır. Emekçi sınıflar halihazırda politik yaşamın dışındadır. Toplumun emekçi sınıflarına güçlü bir devrimci atmosfer hakim değildir. Devrimci hareket son derece dar kümelerden oluşmaktadır ve buradan gelen bir güçsüzlük sorunu yaşamaktadır. Egemen kapitalist sistem tüm hücrelerine kadar çürümüştür ve bu çürüme toplumun emekçi sınıflarını da kendisiyle birlikte çürütmektedir. Egemen sınıf, özellikle 12 Eylül'den bu yana emekçi sınıfları yozlaştırıp kendi devrimci çıkarlarına, devrim davasına yabancılaştırmaya, bireycilik ve bencilliği geliştirmeye özel bir önem vermektedir. Üstüste düşen iki yenilgi, egemen sınıfın bu çabasında başarı sağlamasını ayrıca kolaylaştırmıştır.

Kapitalist sistemin egemen sınıfı olan burjuvazinin, emekçi sınıfları da kendisiyle birlikte yozlaştırıp çürüten bu çabasını boşa çıkarmak, egemen sınıfa karşı ezilen sınıfın politik devrimci gücünü harekete geçirmekle mümkündür. Komünist örgütün kendini çürüyen toplumun çürütücü etkilerinden korumasının yolu; kadro ve militan gücünü ideolojik-siyasal planda güçlü bir donanıma kavuşturmak, proleter sınıf zeminine oturma, bu temel üzerinde kökleştirme, emekçi hareketine önderlik çabası içinde gelişip yetkinleştirmek, proleter sınıf hareketini siyasal mücadele

alanına çekmek ve değiştirmek üzere toplumun kaderine el koymasını sağlamak için durup dinlenmeksizin çalışmaktır. Devrimci bir örgüt ancak böyle bir çaba içerisinde saflarını diri ve arı tutabilir. Sağlıklı bir tarzda gelişmesini böyle bir çabayla güvenceleyebilir ve gerçek bir önderlik kapasitesini pratik ustalıkla sergileyebilir.

**Davaya aidiyet**

Kadro sirkülasyonu devrimci safların yaşadığı en büyük sorunlardan biridir. Kitle hareketinin yükselip yaygınlaştığı dönemlerde kadrolarda bir sirkülasyon yaşansa bile, bu hem durgunluk yıllarına göre mukayese kabul etmez düzeyde azdır ve hem de canlı bir siyasal ortam hızlı bir kadrolaşmanın maddi ortamını sunduğu için, devrimci örgütün ve faaliyetin sürekliliği bakımından önemli sayılabilecek sorunlara yol açmaz. Fakat, kitle hareketinin durgun olduğu, kadro yetiştirmenin hayli bir zaman ve emek gerektirdiği dönemlerde, yetişmiş kadro kaybı örgütleri ciddi sorunlarla yüzyüze getirdiği gibi, örgüt çeperinde, yer yer örgüt içinde ve kitle ilişkilerinde moral kırılmaların ve güven erozyonunun gelişmesine yol açabilmektedir.

Bir örgütün içinde farklı teorik-ideolojik ve siyasal görüşler üzerinden bir mücadele yürütmek bir devrimci için meşru bir haktır. Bu farklı fikirlerin hangi yöne olduğundan bağımsız olarak böyledir. Böylesi durumlarda söylenebilecek tek şey, fikri mücadelenin açık ve meşru platformlarda yürütülmesi, örgütün ya da öteki örgüt bireylerin eleştiri ve ajitasyon hakkının çiğnenmemesi gerektiğinin devrimci bir kural olduğudur.

Fakat, istisnaları sayılmazsa, küçük anlaşmazlıklarla başlayan, çoğu durumda tekil ya da dar ve kısır sorunlar üzerindeki çekişmeler iplerin kopartılmasına vardırılabiliyor. Gerçekte ise ortada temel sorunlara ilişkin hiçbir ciddi fikri farklılık olmuyor. Aynı zemin üzerinde ithamlar ağır sıfatlarla tanımlanan suçlamalara dönüşüyor. O güne kadar tapılan herşey tepiliyor. Birden bire yepyeni keşifler yapılıyor. "Benden sonrası tufan!" mantığına uygun olarak tahribat alabildiğine derinleştirilmeye çalışılıyor. Sonra da dosdoğru düzene gidiliyor.

Komünist hareketin saflarından da bugüne dek düzinelerce insan geçti. Kadro sirkülasyonu EKİM'de de önemli boyutlarda yaşandı. Bizde yaşanan kadro sirkülasyonunun nedenlerine çeşitli vesilelerle değinildi. Sorunun bu yanına girmek gerekmiyor. Gerek pratik seyri, gerekse sonuçları bakımından, EKİM'den düşenlerin durumu da gelenesel harekette yaşanandan farklı bir seyir izlemedi. Şu farkla ki; tasfiyeciler dahil, bugüne kadar EKİM saflarından düşen hiç kimse EKİM'de teorik-ideolojik, siyasal çizgiye yüreklilikle bir itiraz yöneltmedi, eleştirme gücü gösteremedi. Ve EKİM'den düşen hiç kimse devrimci bir yaşam sürdüremedi. Bunun bir tek istisnası bile yoktur. Örneğin, en iddialıları tasfiyeci şefler ve ahbaplarıydı. Devrimci-demokrasinin ileri çıktığını, EKİM'le farklılıklarının biçimsel olduğunu öne sürerek bu kesimlerle birleşmeyi savundular. Biri Hollanda gübreliğinde, öteki de yoz bir troçkist çevrede aldı soluğu.

Örgütlü devrimci yaşam gönüllülüğe dayanır. Elbette kimse bir devrimci örgütte zorla tutulamaz. İsteyen edebiyle çıkar safların dışına. Kapitalist sömürü düzeninden içtenlikle nefret eden, yüreği yetmese bile gönlü emekten yana olan, davanın haklılığına ve bu uğurdaki mücadelenin meşruiyetine inanan bir insan, örgütle gönül bağlarını kopartmış olsa bile, davayla gönül bağını sürdürebilir. Namuslu ve dürüst her insanın yapacağı doğal olarak budur.

Fakat, istisnalar dışında, örgütle gönül bağını kopartanlar, örgütte kendi istedikleri olmadı diye küsenler bulundukları safları tahrip etmekle kalmıyorlar, dosdoğru düzen ağzıyla konuşmaya başlıyorlar. Bunu da devrimcilik adına yapıyorlar. Ardından da boylu boyunca düzenin bataklığına uzanıyorlar.

Devrimci örgütlerin bugün için dar kümelerden oluşuyor olması, sınıf ve kitle hareketindeki durgunluk, karşı-devrimin ağır baskı, terör ve basıncı bu durumun nedenlerinden biridir. Bir öteki nedeni de, çürüyen düzenin insanlarda yarattığı değer ve kişilik erozyonudur. Bugün bir parça insani erdem taşıyabilmek için bile emekçi olarak çalışıyor olmayı ve devrimin saflarında bulunmayı gerektiriyor.

Özellikle aydın, yarı aydın kişilikler üzerinden yaşanan düşüşlere daha dikkatle bakıldığında, bunların düşünsel ve yaşam tarzı açısından düzenle her türlü bağı kopartmadıkları kolaylıkla görülebilecektir. Böylelerini, siyasal etkinlik, yaşam tarzı ve ilgi alanları bakımından tam bir disiplin ve denetim altına almak, proletarya davasının ve örgütün çıkarlarının bir gereğidir.

## *TKİP-YDÖ 2. Temsilciler Konferansı toplandı*

# Yurtdışı çalışmasında yeni dönem

Ekim ayı sonunda gerçekleştirilen TKİP-YDÖ'nün geniş temsiline dayalı 2. Temsilciler Konferansı başarıyla sonuçlandı. Konferans delegelerinin çoğunluğu değişik üretim birimlerinde çalışan yoldaşlardan oluşuyordu.

Yurtdışı Örgütü olarak, faşist sermaye rejiminin başkentin göbeğinde devrimci ve komünist tutsaklara dönük vahşice saldırısına karşı etkin bir siyasal faaliyetin içinden çıkarak Temsilciler Konferansı'nı gerçekleştirdik. Ulucanlar direnişinin akabinde toplanması konferansımızı daha önemli ve anlamlı hale getirdi.

Konferansın resmi oturumlarına, Ulucanlar'da katledilen ve partimizin önderlik kadrolarından olan Habip Gül ve Ümit Altıntaş yoldaşların şahsında devrim ve sosyalizm davasında şehit düşmüş bütün devrimcilerin anısına bir dakikalık saygı duruşunun ardından başlandı. Öncelikli olarak konferansın amacı ve hedefi üzerine tartışıldı. Ardından amaca uygun bir gündem oluşturuldu. Zaman darlığı da gözönünde bulundurularak şu temel gündemler belirlendi:

1- Eğitim ve örgütlenmenin sorunları

2- Politik faaliyetin sorunları, kapsamı, özgünlükleri, araçları, çalışma tarzı ve hedefleri

3- Yurtdışı gençlik çalışmasının sorunları ve görevleri

4- Avrupa'da temel siyasal akımlar ve enternasyonal ilişkiler

5- Parti yayınları, teknik altyapı ve mali kaynaklar sorunu

Her temel gündeme ilişkin olarak komisyonlar oluşturuldu ve bu komisyonlar kendi gündemeleri üzerinde yoğunlaşan bir çalışma yürüttüler. Komisyonlar tartışma ve değerlendirmeleri sonucunda ulaştıkları görüş ve önerileri konferasa sundular.

**1- Eğitim ve örgütlenme sorunu:**

Bu sorun tüm sorunları kesmekte ve bu sorunda tam bir açıklığa sahip olmak yakıcı görev alarak önümüzde durmaktadır. Yurtdışında partimizin politikalarına, perspektiflerine ve yönelimine uygulama gücü kazandıracak, bu çizgiyi ete-kemiğe bürürdürecek sağlam bir örgütsel omurgaya ulaşmayı artık başarmak durumundayız. Bunun imkanları var. Herşeyden önce yurtdışında 12 yıllık bir siyasal-örgütsel pratiğimiz var. İkincisi, uluslararası komünist hareketin bu coğrafyada yaşanmış deneyimleri var. Bu deneyimleri irdelemek ve bugünün görev ve sorumluluklarına ışık tutacak sonuçları çıkarmak zorundayız. Kaldı ki '96'da yapılan 1. Yurtdışı Temsilciler Konferası'nda, ara dönemlerde ve nihayet partimizin Kuruluş Kongresi'nde eğitim ve örgütlenmenin değişik boyutlarına ilişkin kapsamlı değerlendirmeler yapılmıştır. Yurtdışı kadroları ve taraftarlarımız bundan en iyi şekilde yararlanmalıdırlar.

Öncelikle mevcut şekilsizliğe, dağınıklığa ve kendiliğindenciliğe son vermeliyiz. Bu çerçevede; partimizin çizgisine ve değerlerine sahip çıkan, bulunduğu alanda partinin otoritesini temsil eden, partiye karşı ağırlaşan sorumluluğunu belli bir ciddiyet ve disiplinle yerine getiren, misyon bilincine sahip, partimizin organik bir parçası olan, yapısı ve işleyişiyle bu konuma layık bir "Yurtdışı Komitesi" kurmak, örgütlenme alanında atılması gereken ilk adımdır. İkinci olarak, tüm temel bölgelerde emek veren, faaliyetimize düzenli biçimde katılan, gelişen, güvenilir ve istikrarlı unsurlardan oluşan işlevli "Çalışma Komiteleri" kurulmalıdır. Çeper ilişkilerimizi örgütlemenin, eğitmenin ve devrimci siyasal mücadeleye sevk etmenin aracı olan "Taraftarlar Platformu"na ise istikrar kazandırmak ve güçlendirmek durumundayız.

Devrimci eğitim açıktır ki örgütlü devrimci mücadele pratiğinden kopartılmış bir entellektüel birikime ulaşmak değildir. Teori ile pratiği birliği yaşamsal bir öneme sahiptir. İdeolojik-politik donanımdan yoksun bir

devrimci, sınıf savaşında silahsız ve savunmasız demektir. Devrimci hareketin ülkemizde ve uluslararası planda yaşadığı yenilgi ve yıkım, teoriye ve eğitime yabancılaşmayı beraberinde getirdi. Bugün yurtdışında devrimci siyasal akımların saflarında ve bizde eğitimsizlik temel bir sorundur. Partimizin yakın ilgisi ve hassasiyetine rağmen bu böyledir. Buna izin veremeyiz. Gerekli donanımdan yoksunsak eğer, perspektiflerimize uygun bir faaliyet yürütemeyiz.

Parti Kuruluş Kongresi'nin kararlarını hayata geçirmek, kendimizi ve çevremizi eğitmek zorundayız. Devrim nedir? Sosyalizm nerdir? Parti nedir? Kadro nedir? İdeoloji nedir? Dava adamı olmak nedir? Sınıf bilinci nedir? Tarih bilinci nedir? Değerler sistemi nedir? Devrimcilik anlayışı nedir? Partiye ve davaya bağlılık nedir? Kollektif bilinç ve sorumluluk nedir? vb., tüm bu konularda kendimizi eğitmenin yol ve yöntemlerini bulmak, platformlarını oluşturmak zorundayız. Partimizin bu konudaki hassasiyetini ve gösterdiği yakın ilgiyi ve çabayı boşa çıkarmamak için üzerimize düşeni tam olarak yerine getirmeliyiz.

**2- Politik faaliyetin ve kitle çalışmasının sorunları, araçları:**

2. Yurtdışı Temsilciler Konferansımızın en kapsamlı gündemini bu sorun oluşturdu.

Siyasal mücadele sahnesine çıktığımız dönemden beri hareketimizin, programatik sorunlarda olduğu gibi, yurtdışı çalışmasına ilişkin olarak da geleneksel küçük-burjuva popülizminden farklı bir yaklaşımı ve perspektifi vardı. '96 Nisan'ında gerçekleştirilen 1. Yurtdışı Temsilciler Konferansı'nda ise daha derli toplu ve kapsamlı açıklıklara ulaşıldı. Yurtdışının özgül koşullarından hareketle üç boyutlu bir mücadele alanı tanımlandı. Bunlar; yaşadığımız ülkede sınıfın organik bir parçası olmaktan gelen sorumluluklar, bu çerçevede Avrupa toplumlarındaki sınıf mücadelesine etkin olarak katılmak; yabancı olmaktan kaynaklanan sorunlar ve kopup geldiği kendi ülkesindeki sınıf mücadelesine ve toplumsal devrime karşı olan sorumluluklarımızdır. Politik faaliyeti, bu üç temel boyutu birbirinden koparmadan ele almak, bu perspektife uygulama gücü kazandırmak, bugün hala karşı karşıya bulunduğumuz en temel sorumluluktur.

Bu perspektife uygun adımların atılmadığını söylemek inkarcılık olur. Yurtdışı örgütü bu bakışaçısına ve buna uygun bir pratik yönelime sahiptir. Ancak eksik olan, ısrar, inat, süreklilik ve istikrardır. Kitlelere gitme cesareti ve güvenidir. Politik faaliyetinizde ve yöneliminizde sürekliliğiniz ve kitlelere güven veren tutarlı bir çabanız ve ısrarınız yoksa, kalıcı sonuçlar elde edemezsiniz. Kendini üretemeyen bir çalışma ise tüketici sonuçlar yaratır.

Temsilciler Konferansımız tüm bunları gözeterek bugüne kadarki politik faaliyetimizde eksik olan yönler üzerinde durdu, önümüzdeki dönemdeki politik faaliyetimizin araçları ve platformalarına ilişkin yeni kararlar aldı. Ulaşılan sonuçlar şöyle özetlenebilir:

Bugüne kadar politik faaliyetimizi daha geniş kesimlere yayacak, kitlelerin daha geniş kesimlerini kucaklayacak imkan ve araçları yaratmayı başaramadık. Gelinen yerde buna müdahale etmek ve aşmak bir zorunluluk haline gelmiştir. Kitle çalışmasında ve politik faaliyette bize çok değişik olanak ve imkanlar sağlayacak bir politik platform oluşturmak sorumluluğuyla karşı karşıyayız. Avrupa'nın iktisadi, toplumsal, siyasal ve kültürel yapısına uygun anlamlı bir platform olan "İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platforumu" (kısaltılmış adıyla BİR-KAR) böyle bir işlevi yerine getirecektir.

Kapitalizmin en ileri düzeyde geliştiği Avrupa, uluslararası işbölümünde ve sermayenin muazzam yoğunlaşmasında önemli bir yere sahiptir. Dünyanın sayılı dev tekelleri bu coğrafyada bulunuyor. Geçmişte sömürgelerinden sağladığı ucuz işgücü bir tarafa, özellikle ikinci emperyalist savaş sonrasında Avrupa'ya dünyanın geri ülkelerinden milyonlarca emekçi göç etti. Örneğin bugün yalnızca Almanya'da 7.5 milyon göçmen yaşamaktadır. Bu kalabalık göçmen işçi kitleleri bu toplumların bünyelerinde karmaşık sorunlarla yüzyüze geldiler. Dil ve kültür, eğitim ve yaşam tarzlarındaki farklılıklar bir dizi sorunu da beraberinde getirdi. Örneğin, yıllardır burada yaşayan, çalışan, üreten, ömürlerini burada tüketen, çocuklarını burada büyüten ve bu toplumların organik bir parçası haline gelen milyonlarca emekçi hala eşit sosyal ve siyasal haklardan yoksunlar. Egemen burjuvazi bu ülkelerde derinleşen ekonomik

sorunların kaynağı olarak yabancıları göstermekte, ırkçılığı, yabancı düşmanlığını tırmandırarak hem emekçi sınıfları bölmekte, hem de kendi halkının düzene yönelmesi gereken öfkesini ve tepkisini törpülemektedir. Göçmen işçiler ise, işsizliği, ayrımcılığı, aşağılanmayı, en kötü koşullarda çalışmayı ve yaşamayı, konutsuzluğu, eğitmsizliği yabancılar yaşamaktadır. Gerek dünyada, gerekse tek tek ülkelerde işçilerin birliği gerçekleştirilemediği ölçüde, halklar birbirlerine karşı kışkırtılmakta ve gerici boğazlaşmalara sürüklenmektedirler.

İşte bu nesnel zemin üzerinde "İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu" gibi politik bir platform hayli anlamlı ve işlevsel olacaktır. Herşeyden önce bu toplumlarda "işçilerin birliği" son derece doğal ve meşru bir taleptir. Değişik milliyetlerden işçilerin birliğine her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır. Öte yandan, milliyetçi çatışmaların sürekli kışkırtıldığı bir dünyada, savaşa, militarizme, ırkçılığa ve faşizme karşı "halkların kardeşliği" de son derece yakıcı bir talep haline gelmiş bulunmaktadır.

"İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu" siyasal mücadelede ve kitle çalışmasında önemli bir işleve sahip olacaktır. Ajitasyon, propaganda ve örgütlenmede, enternasyonal ilişkiler kurmada ve dayanışmayı geliştirmede bize yeni ufuklar açacaktır. Bu platformu en iyi bir biçimde değerlendirmek tümüyle bize bağlıdır. En kısa sürede bu platformun programı, tüzüğü, ilke ve amaçları, örgütlenme biçimi kamoyuna sunulmalı ve gereken adımlar atılmalıdır.

**3- Gençlik çalışması:**

Bugün karşı karşıya bulunduğumuz en önemli sorumluluk alanlarından biri de gençlik çalışmasıdır. Gençliği kazanmadan geleceği kazanamayız. Partimizi genç kuşaklara dayandırmak zorundayız. Yazık ki bugüne kadar bu çalışmaya yeterli ilgiyi göstermedik.

Öncelikle Avrupa'daki gençliği iyi tanımalı ve doğru tahlil etmeliyiz. Bugüne kadarki deneyimlerimizden dersler çıkarmalıyız. Doğru bir bakışaçısı ve çalışma tarzıyla bu alana yüklenmeli, özerk bir gençlik faaliyeti başlatmalıyız. Gençliğin dinamizminden ve coşkusundan en iyi biçimde yararlanmalıyız. Yurtdışı çalışmasının hantallıklarını ve zaaflarını aşmanın yolu, diğer şeylerin yanısıra, bu alanda göstereceğimiz ciddiyete ve performasa bağlıdır.

Ancak genç yoldaşlarımız özerk bir gençlik çalışmasına geçmeleri sorunu çözmüyor. Gençlik çalışmasının önünün açılabilmesi için, YDK ve bölge örgütlerimiz üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmelidirler. Berlin, Paris, İsviçre'deki deneyimlerimiz yeterince öğreticidir. Bütün sorun bu alana gereken ilgiyi göstermek, geliştirip güçlendirmektir. Yeni dönemde sosyal, kültürel ve sportif faaliyet alanlarına yoğunlaşarak çalışmanın önünü açmalıyız. İşçi ve işsiz gençliğin, liseli gençliğin, meslek eğitim yapan gençliğin, yüksek öğrenim gençliğinin sorunlarına daha yakın ilgi göstermek ve çeşitli örgütsel formlar içerisinde şekillendirmek sorumluluğuyla karşı karşıyayız.

**4- Avrupa'da temel siyasal akımlar ve enternasyonal ilişkiler sorunu:**

Siyasal yaşamda ağırlığı ve etkisi olan düzen partilerine karşı tutumumuzu açık ve nettir.

Muhalif, düzen dışı siyasal akımlar ve partiler kimlerdir ve ne ifade ediyorlar? Politik platformları ve toplumsal yaşamda tuttukları yer nedir? Bugün Avrupa'da marksist partiler yoktur. Farklı ideolojik şekillenmelere sahip ilerici-devrimci parti ve örgütler vardır. Bu akımları yakından tanımaya çalışmalı, yakın bir ilişki ve dayanışma içerisinde olmalıyız. Onlarla ortak çalışmalar örgütleyebilmeliyiz. "İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği" platformu bu alanda da bize yeni olanaklar açacaktır.

Öte yandan partimizin temel metinlerini bulunduğumuz ülkelerin dillerine çevirerek ideolojik etkimizi yaymaya çalışmalıyız. Bu sorunun bir boyutu. Diğer bir boyutu ise, dünyanın değişik coğrafyalarında mücadele eden devrimci parti ve akımların buradaki varlıklarıdır. Bu güçlerle diyaloğumuz çok zayıf. Özellikle ülkemizi kuşatan coğrafyadaki ilerici ve devrimci parti ve örgütlerle ilişkiler kurmak, geliştirmek, yakın bir dostluk ve dayanışma içinde olmak yakıcı bir görevdir. İran'dan, Irak'tan, Suriye'den, Yunanistan'dan, Balkanlar'dan, Kafkaslar'dan ve Bağımsız Devletler Toplululuğundan ilerici-devrimci

güçleri tanımaya çalışmalı, diyologlarımızı geliştirmeliyiz. Kuşkusuz bu, Latin-Amerika'dan, Afrika'dan ve Asya'dan ilerici-devrimci akımlarla Avrupa'da geliştirilmesi gereken ilişkilerin önemsenmemesi anlamına gelmiyor.

Bu sorunun üçüncü boyutu ise, kendi ülkemizdeki temel siyasal akımların Avrupa'daki izdüşümleri olan güçlerdir. Türkiye ve Kürdistan'da ilerici, devrimci, reformist ve gerici-faşist siyasal akım ve partilerin yurtdışında da belli bir varlıkları ve çalışmaları var. Bunların içinde en güçlü ve örgütlü olan Kürt yurtsever hareketidir. Kürt hareketinin öncüsü PKK'nin bugünkü teslimiyet çizgisi Kürt kitleleri üzerinde değişik etkiler yaratmış bulunuyor. Yurtsever hareketin güçleri heterojen bir yapıya sahip. Yeni dönem teslimiyet çizgisiyle direniş çizgisini ayrıştıracaktır. Bunun ilk adımları ve işaretleri şimdiden yaşanmaktadır. PKK yöneticileri, yurtsever kiteleri devrimci harekete karşı düşmanlık temelinde etkilemeye çalışıyorlar. Bu hareketle ilişkilerimizde doğru bir tutuma sahip olmalıyız. Kürt halkının bağımsızlık, özgürlük ve eşitlik mücadelesine, yarattığı devrimci değerlere ve birikime kuşkusuz sahip çıkacağız. Fakat köklü ve kalıcı çözümün birleşik devrimden, kurtuluşun sosyalizmden geçtiğini daha yüksek bir sesle söylemekten geri durmamalıyız. Umutsuzluğu ve teslimiyeti kendi görevlerimizi yerine getirerek boşa çıkarmalıyız.

Kürt yurtsever hareketinden sonra yurtdışındaki en güçlü akım dinsel gerici güçlerdir. Bu akım kendi içerisinde farklı eğilim ve örgütlenmelere sahiptir. En geniş örgütlülüğü olan Fazilet Partisi'nin uzantısı ve devamı olan Milli Görüş Teşkilatıdır. Sayısız işyerleri, camileri, dernekleri ve vakıflarıyla Türkiyeli kitle içerisinde güçlü bir etkisi vardır. Doğrudan devletin denetlediği ve yönettiği Dinayete bağlı cami ve dernekler de Avrupa çapında yaygın bir örgütlülüğe sahiptir. Ayrıca, Kaplancılar, Süleymancılar, Nakşi-Bendiciler vb. tarikatlarında ayrı ayrı camileri dernekleri ve vakıfları faaliyet yürütmektedir.

Türk konsolosluklarıyla dolaysız ilişkilere sahip Türk Dernekleri Federasyonu ise, faşist MHP'nin denetimindeki bir kuruluştur. Türkiye'de olduğu gibi yurtdışında da ırkçılığı, şovenizmi emekçiler ve gençler içerisinde yaymaya çalışmaktadır. Devletin ve uyuşturucu mafyasının imkanlarından yararlanarak karşı-devrimci bir faaliyet yürütmektedir.

Bu gerici akımlar yurtdışındaki Türkiyeli kitlenin hassasiyet noktalarını va aşağılanmalarını gerici politikalarına dayanak yapıyorlar. Dinsel gericilik ve faşist milliyetçi hareket işçi sınıfı ve emekçilerin birleşik mücadelesi için tehlikeli akımlardır. Bu faşist-gerici akımlara karşı etkili bir siyasal faaliyet büyük bir önem taşıyor.

Türkiye'de olduğu gibi yurtdışında da yaygın bir Alevi örgütlenmesi var. Kuşkusuz yüzyıllardır baskı ve katliamla sindirilmiş, inanç ve yaşam tarzlarına karşı tahammülsüzlük gösterilmiş bir topluluğun kendi inanç ve geleneklerine sahip çıkması ilerici-demokratik bir muhteva taşımaktadır. Ancak Alevi örgütlenmeleri de kendi içerisinde farklılıklar taşıyan hetereojen bir yapı arzediyor. Hepsini aynı kefeye koyarak değerlendirmek yanılış olur. 12 Eylül karşı-devriminden sonra, devrimci hareketin yaşadığı yenilgi ve yıkım koşullarında Alevi hareketi de gelişip-güçlenme imkanı buldu. Avrupa Alevi Birlikleri Federasyonu, Cem Vakfı, Pir Sultan Abdal Dernekleri ve bağımsız Alevi Kültür Dernekleri, Alevi kitleler içerisinde yaygın bir örgütleme ve etkiye sahipler. Devrimci ve komünist harekete karşı hepsinin tutumu aynı değil. Özellikle Cem Vakfı bilinçli bir karşı-devrimci tutum sergilemekte, Alevi kitlelerini devlete, düzene ve orduya bağlamaya çalışmaktadır. Avrupa Alevi Birlikleri Federasyonu ile Pir Sultan Abdal Dernekleri ise ilerici demokratik kurumlardır. Bu çerçevede ilgi göstermeli, ilişkilerimizi geliştirmeye çalışmalıyız. Doğru bir politika ve yaklaşımla devrimci siyasal mücadeleye bu alandan güçler kazanabiliriz. Özellikle Alevi gençliği buna fazlasıyla açıktır.

Devrimci-demokrasinin belli başlı temsilcileri ise, yurtdışında 20-25 yıllık siyasal geçmişleri ve belli imkanları olmasına rağmen gelinen yerde marjinalleşmişlerdir. Politik faaliyet kapasiteleri asgari düzeye inmiştir. Bu akımlarla, devrimci güç ve eylem birliklerini, dönemsel ortak faaliyetler geliştirmeye çalışmalıyız. Ortak faaliyetlerde üzerimize düşen sorumlulukları partimizin ciddiyetine uygun olarak yerine getirmeliyiz.

**5- Teknik altyapı ve parti yayınlarının yaygın dağıtımı sorun:**

a- Temsilciler Konferansımız bütün yönleriyle tartışarak bu konuda da somut kararlar aldı. Bilim ve iletişimdeki muazzam gelişme bilinmektedir. Üretim araçlarına sahip olan burjuvazi bu imkanları en ileri düzeyde kullanmaktadır. Radyoları, televizyonları, sayısız günlük gazeteleri, dergileri, en modern teknik donanıma sahip matbaaları var. İmkanlarımız ölçüsünde biz de politik faaliyetimizi güçlendirmek için bilimsel-teknik olanaklardan yararlanmalıyız. Politik faaliyette zaman ve hız çok önemlidir. Bu nedenle tüm temel bölgelerimiz en kısa sürede bilgisayar, baskı makinası ve bunları kullanacak elemanlara sahip olmak zorundadır. Faks ve internet bağlantıları kurmak konferansımızın kesin bir diğer kararıdır.

b- Parti yayınlarımızın en yaygın dağıtımını örgütlemeliyiz. Dönemsel hedefler üzerinde PYO, MYO ve *Ekim Gençliği*'ni daha geniş bir kitleye ulaştırmanın yol ve yöntemlerini bulmalıyız. Bütün bölgelerde militan dağıtım grupları kurarak, fabrika önlerinde, kahvelerde, pazarlarda, Türkiyelilerin işyerlerinde, dernek ve kuruluşlarda, düğünlerde, politik ve kültürel etkinliklerde yaygın dağıtımı örgütlemeliyiz. Bu çabaların karşılık bulması tümüyle kitlelere dönük etkin bir politik faaliyeti örgütlemeye bağlıdır. Bu tür bir faaliyet içerisinde olduğumuz ölçüde, bütün zorlukları aşar ve istenilen düzeyde bir yaygın dağıtımı gerçekleştirebiliriz.

c- Yurtdışı örgütümüz, düzenli katkıların yanısıra, partimize daha fazla katkı sunmanın yeni yol ve yöntemleri üzerinde düşünmeli ve bunu en ileriye düzeyde örgütlemeyi başarmalıdır. Bu yıl açacağımız bağış kampanyasını kendi dar çeperimizle sınırlama alışkanlığını artık kırmalıyız. Kampanyamızı en geniş kitlelere ulaşmanın, ilişkileri geliştirmenin ve onların sosyalizm davasına katkılarını alabilmenin vesilesi yapmalıyız.

2. Yurtdışı Temsilciler Konferansı yurtdışı çalışması için bir dönemeç olacaktır. Partimizin ideolojik, politik ve örgütsel birikimine, değerlerine layık bir yurtdışı çalışması yapmanın önü 2. Temsilciler Konferası ile daha da açılmıştır. Yurtdışında nicel ve nitel olarak güçlenmek, partimize layık devrimciler olmak zorundayız. Partiye, davaya, Habip ve Ümit yoldaşların anısına bağlılık bunu dayatıyor.

Yurtdışındaki tüm yoldaşlarımızı görev ve sorumluluklarına sahip çıkmaya, Komünist İşçi Partisi'nin bayrağını yükseltmeye çağırıyoruz.

**Yaşasın TKİP!**

**Yaşasın proletarya devrimi!**

**TKİP Yurtdışı Örgütü**

# *Devrim ve sosyalizm mücadelesini...*

*(Baştarafı s.36'da)*

kadrolara, sarsılmaz bir iradeye ve daha şimdiden dost-düşmana kanıtladığı bir direnme kapasitesine, geleceği kucaklama hırsına ve kararlılığına sahiptir.

Partimiz 1. kuruluş yıldönümündedir. O bugün bir yıl öncesiyle kıyaslanamaz bir ileri noktadadır. Her zamankinden daha etkili, daha itibarlı ve daha da güçlüdür.

**İşçiler, emekçiler!**

Sizler Avrupa ülkelerinde yaşıyor ve çalışıyorsunuz. Bu ülkelerin kapitalistleri tarafından sömürülüyor, eziliyor ve aşağılanıyorsunuz. Bu ülkelerdeki sınıf kardeşlerinizle birlikte kapitalist baskı ve sömürüye karşı mücadele etmek sizin için bir zorunluluktur. Fakat sizler kopup geldiğiniz ülkeyle de ilgilisiniz. Mücadele ülkemizde çok daha zor koşullar altında ve sert biçimde sürüyor, sizler de bu mücadelenin bir parçasısınız. Bu mücadeleye her alanda ve her düzeyde destek vermek sorumluluğuyla yüzyüzesiniz. Partimizi maddi olarak desteklemek de bu sorumluluğun bir boyutudur.

Sizleri partimizin yürüttüğü mücadeleye omuz vermeye ve açtığı bağış kampanyasını desteklemeye çağırıyoruz.

**Herşey devrim ve sosyalizm için!**

**Yaşasın TKİP!**

**TKİP Yurtdışı Örgütü**

## *Devrim ve sosyalizm mücadelesine omuz verin!*

# Türkiye Komünist İşçi Partisi'ni destekleyin!

Emperyalist-kapitalist dünya sistemi yeni yüzyıla ağır bir krizle giriyor. Birçok ülkede birbirini izleyen mali-iktisadi çöküntü kapitalizmin sonuna ilişkin kaygıları büyütüyor. Zincirleme gelişmeler kapitalist dünya ekonomisini bekleyen genel bir çöküşün işaretlerini veriyor.

Kapitalizm hiçbir sorunu çözemiyor. Ama insanlığın karşısına her gün yeni sorunlar ve belalar çıkarıyor. Sosyal eşitsizlikleri ve toplumsal kutuplaşmaları görülmemiş boyutlara vardırmış bulunuyor.

Dünya işçi sınıfı, emekçileri ve ezilen halkları kapitalist sistemin bunalımının ağır faturasını işsizlik, yoksullaşma, açlık, demokratik ve sosyal hakların gaspedilmesi biçiminde ödemek zorunda kalıyor. İMF ve Dünya Bankası bağımlı ülke halklarına ağır iktisadi, sosyal ve siyasal faturalar çıkarmaya devam ediyor. Kapitalist dünya bugün onbinlerce çocuğa mezar oluyor. Bu sistemin üçüncü dünyası olarak bilinen bağımla ülkelerde her gün 50 bin insan açlıktan ölüyor. Yiyecek, giyecek, konut, sosyal ve sağlık hizmetleri bir avuç asalağın dışında kimseye yetmiyor. Ama nükleer silahlar insanlığı onlarca kez yok edecek kadar boldur.

Emeğin yaratığı değerler insanlığa ölüm, kan ve gözyaşı getiren silahlara dönüşüyor. Evrensel barış çığırtkanlığı yapan emperyalist haydutlar, ulusal ve dinsel çatışmaları kışkırtıyor, halkları birbirlerine boğazlatıyorlar. Çeşitli bölge ve ülkeler emperyalizmin kaba, çirkin ve onur kırıcı müdahale ve işgallerine sahne oluyor. Son olarak Balkanlar'da da görüldüğü gibi, halklar büyük acılarla yüzyüze kalıyorlar.

Kapitalizmin ağırlaşan krizi ve onun işçilerin, emekçilerin ve ezilen halkların yaşamındaki yıkıcı etkileri sosyalizmi yeniden umut ve özlem haline getiriyor. Dünya ölçüsünde yeni bir proleter kitle hareketi ve halk isyanları dönemine giriliyor.

Türkiye kapitalist dünya sisteminin yaşadığı bunalım ve çürümeyi çok daha derin boyutlarda yaşıyor. Sınırsız bir sömürüyle işçi ve emekçiler işsizliğe, yoksulluğa, açlığa ve cehalete mahkum edilmiştir. Baskı, işkence, zulüm ve katliam pervasızca uygulanıyor. Ülkenin kaynakları ve değerleri emperyalistlerin sonsuz yağma ve talanına açılıyor.

Türkiye'nin kokuşmuş sömürü ve zulüm düzeni ayakta kalabilmek için emekçilere karşı çok daha ağır saldırılara girişecektir. Sermayenin ve çeteleşmiş katil devletin saldırılarını püskürtmek, işçilerin ve emekçilerin örgütlü ve birleşik tarzda harekete geçmeleri, kendi öncü devrimci partisinin saflarında kenetlenmeleriyle mümkündür.

İşçi sınıfı ve emekçilerin artık altında birleşecekleri kızıl bir bayrak ve önderliğinde savaşacakları militan devrimci bir parti vardır. Bu parti, Türkiye Komünist İşçi Partisi'dir. Partimiz, emekçi kitlelerin tepkisini örgütlemek, onları düzene karşı savaştırmak ve bu savaşta onlara yol gösterip önderlik etmek için vardır. Partimizin işçi sınıfının çıkarları dışında hiçbir çıkarı yoktur.

Partimiz doğru devrimci bir çizgiye, onun ifadesi olan devrimci bir programa, mücadelenin pratiği içersinde kazanılmış değerler sistemine, davada sarsılmaz devrimci

*(Devamı s.35'de)*